

AMBIS vysoká škola, a.s.
Bezpečnostní management v regionech

Bezpečnostní systémy a jeho hlavní subjekty

Bakalářská práce

Autor: **Tereza Kvasnicová**

Bezpečnostní management v regionech, Kriminalistika a
kriminologie

Vedoucí práce: **RSDr. Petr Rožňák, CSc., dr. h. c.**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a v seznamu uvedla veškerou použitou literaturu.

Svým podpisem stvrzuji, že odevzdaná elektronická podoba práce je identická s její tištěnou verzí, a jsem seznámena se skutečností, že se práce bude archivovat v knihovně VŠ AMBIS a dále bude zpřístupněna třetím osobám prostřednictvím interní databáze elektronických vysokoškolských prací.

V Praze dne 28.7.2021

Tereza Kvasnicová

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu RSDr. Petru Rožňákovi, CSc., dr. h.c., za odborné vedení a rady při psaní bakalářské práce.

Zadání práce

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2020/2021

Studentka:	Tereza Kvasnicová
UČO:	40228
Program:	Bezpečnostní management v regionech
Studijní obor:	Bezpečnostní management v regionech
Téma:	Bezpečnostní systém České republiky a jeho hlavní subjekty
Topic:	Security system of the Czech republic and its main elements
Vedoucí bakalářské práce:	RSDr. Petr Rožňák, CSc., dr. h.c.
Cíl práce:	Cíl práce Cílem bakalářské práce je objasnit funkce, vazby a úkoly hlavních subjektů bezpečnostního systému České republiky. Výstupem budou návrhy a doporučení pro zlepšení integrity subjektů tvořících integrovaný záchranný systém.

Metodika

Teoretická část: rešerše, obsahová analýza

Praktická část: kvantitativní výzkum, statistické zpracování dat

Struktura práce

-Úvod, cíl, metody práce

Teoretická část:

-Úvod do problematiky

-Charakteristika bezpečnostního systému České republiky

-Úkoly, role a postavení jednotlivých složek integrovaného záchranného systému

Praktická část:

-Vyhodnocení výsledků výzkumu

-Návrhy a sestavení doporučení

Závěr

Základní prameny a odborná literatura: PORADA, Viktor a KOLEKTIV. *Bezpečnostní vědy*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2019. 780 s. ISBN 978-80-7380-758-0.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. 2000.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. 2000.
zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. 2008.

MAREŠ, Miroslav. *Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky: komentář*. první. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 236 s. ISBN 978-80-7598-202-5.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky ve znění pozdějších předpisů. 1998.

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu spolupráce a koordinaci složek integrovaného záchranného systému při vybraných mimořádných událostech. Jsou vyobrazeny postupy integrovaného záchranného systému při dopravní nehodě a při požáru. Dle statistických dat jsou posouzeny jak dopravní nehody, tak i požáry a další mimořádné události a vypočítány počty poplachů a planých poplachů ve vybraných krajích.

Klíčová slova

Bezpečnostní systém České republiky, komunikace, integrovaný záchranný systém, hrozby, spolupráce složek integrovaného záchranného systému

Annotation

This bachelor's thesis focuses on the analysis of cooperation and coordination of integrated rescue system units in the selected emergency situations. The procedures of the integrated rescue system in the event of a car accident and fire are shown. According to statistical data, both traffic accidents and fires and also other emergencies are assessed. The numbers of alarms and false alarms in the selected regions are calculated as well.

Key words

Security system of the Czech Republic, Communication, Integrated rescue system, Threats, Cooperation of integrated rescue system units

Obsah

Úvod	8
1 Bezpečnostní prostředí České republiky	10
1.1 Mezinárodní bezpečnostní programy	10
1.2 Subjekty zajišťující bezpečnost	11
1.3 Bezpečnostní rada státu	11
2 Bezpečnostní politika	12
2.1 Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu	12
2.2 Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu	13
2.3 Obranná politika	13
2.4 Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti	14
2.5 Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu	14
3 Bezpečnostní hrozby	15
4 Bezpečnostní systém České republiky	17
4.1 Hlavní subjekty bezpečnostního systému	18
4.1.1 Prezident České republiky	18
4.1.2 Parlament České republiky	19
4.1.3 Vláda	20
4.1.4 Bezpečnostní rada státu	21
4.1.5 Ministerstva České republiky	23
4.1.6 Další orgány ústřední státní správy	25
4.1.7 Výkonné orgány na území krajů a obcí	26
4.2 Výkonné prvky bezpečnostního systému	26
4.2.1 Hasičské záchranné sbory České republiky	26
4.2.2 Policie České republiky	27
4.2.3 Zdravotnická záchranná služba	28
4.2.4 Jednotky požární ochrany	29
4.3 Další prvky bezpečnostního systému	29
4.3.1 Obecní policie	29
4.3.2 Havarijní služba	30

4.3.3	Ozbrojené síly	30
4.3.4	Ostatní subjekty	30
5	Činnost a komunikace integrovaného záchranného systému.....	31
5.1	Druhy a prostředky krizové komunikace využívané pro účely integrovaného záchranného systému	32
5.2	Komunikace složek integrovaného záchranného systému.....	32
5.2.1	Komunikace hasičského záchranného sboru České republiky	34
6	Mimořádné události a analýza výjezdů v jednotlivých krajích v roce 2020	36
6.1	Hlavní město Praha	37
6.2	Středočeský kraj	39
6.3	Jihomoravský kraj	40
6.4	Moravskoslezský kraj	41
7	Spolupráce jednotek požární ochrany v roce 2020	42
8	Koordinace složek integrovaného záchranného systému při dopravní nehodě	43
8.1	Komunikace a vedení činností při dopravní nehodě.....	43
8.1.1	Shmutí záchranných a likvidačních prací	45
8.2	Koordinace a vedení činností při požáru	47
	Závěr.....	49
9	Seznam použité literatury	51
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	56
	Seznam zkratk	57

Úvod

Bakalářská práce se zaměřuje na bezpečnostní systém v České republice. Nejprve práce uvede smysl bezpečnosti, dále bude vysvětleno, jakým způsobem je bezpečnost zajištěna a jaké subjekty ji zajišťují. Tato práce je dále zaměřena na to, jak mezi sebou jednotliví činitelé bezpečnostního systému spolupracují.

Bezpečnostní systém České republiky je velmi rozsáhlé téma. Bezpečnostní systém a subjekty v něm se setkávají s mnoha hrozbami jako jsou, přírodní katastrofy (například tornádo na Jižního Moravě) nebo globální pandemie SARS COVID19, které nás jako stát mohou negativně ovlivnit. Vyskytují se stále nové a nové hrozby a celá řada mimořádných událostí, kterým musíme jako stát čelit a minimalizovat následky. Pro tyto případy je vytvořen právě bezpečnostní systém, aby nás před těmito hrozbami ochránil nebo alespoň zmírnil dopad na stát a na jeho obyvatelstvo. Každý orgán v bezpečnostním systému České republiky se řídí vlastními zákony a pravidly. Každý prvek tohoto systému řeší a má na starosti jiný druh hrozeb.

Tato práce vysvětluje, jaké kompetence mají jednotlivé prvky, jak navzájem s jinými orgány spolupracují, jak do sebe zapadají a jakou funkci ve státě mají. Dalším úkolem této práce je správně uvést, jak fungují výkonné prvky, tedy složky integrovaného záchranného systému, při vzniku mimořádné události, konkrétně při požáru a dopravní nehodě.

Praktická část je zaměřena na složky integrovaného záchranného systému. Poukáže podle statistických dat získaných v rámci každoročního zhodnocení Hasičských záchranných sborů České republiky na nejčastější hrozby v jednotlivých krajích. Získaná data budou využita na analýzu hrozeb ve čtyřech vybraných krajích. V práci jsou zhodnoceny počty výjezdů složek integrovaného záchranného systému a jednotek požární ochrany a jejich společné výjezdy, spolupráce a jak se mezi sebou dorozumívají. Autorovi poznatky a poznatky osob, které se zabývají těmito problémy a spoluprací složek integrovaného systému, se použijí pro vytvoření případu mimořádné události. S pomocí dokumentace od Hasičského záchranného sboru České republiky, která obsahuje typové činnosti pro společný zásah složek integrovaného záchranného systému a s pomocí osoby, která je příslušníkem hasičského záchranného sboru, bude vysvětlen postup při zásahu u mimořádných událostí jako je dopravní nehoda a požár. Posoudí se spolupráce těchto složek od ohlášení události do ukončení zásahu složek integrovaného záchranného systému.

Závěr práce je zaměřena, podle získaných statistických dat a kvantitativního výzkumu, na zlepšení integrity integrovaného záchranného systému. Autor využívá pro vyhodnocení integrity integrovaného záchranného systému primární zdroje, ověřené internetové zdroje a odbornou literaturu.

1 Bezpečnostní prostředí České republiky

Bezpečnostní prostředí je prostředí, které ovlivňuje bezpečnostní politiku státu. Je to prostor, ve kterém se realizují zájmy státu a dalších účastníků systému mezinárodních vztahů. Odehrávají se v tomto prostředí procesy, které ovlivňují úroveň bezpečnosti státu. (Bezpečnostní prostředí České republiky, 2021)

Povinností státu je *zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejich demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu* (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021). Velmi důležitou roli hraje při zajištění fungování státu při krizových situacích Ústava České republiky, ale aby výše vypsane základy byly zajištěny, musí fungovat i ústavní zákon č. 110/1998Sb., o bezpečnosti České republiky. Pro ochranu státu se využívají právní prostředky, kterými jsou například předpisy. Za mimořádných situací lze využít i Listinu základních práv a svobod, například při omezení pohybu osob, sdružování osob a dalších. Dále se k ochraně území využívá činnost Policie České republiky a bezpečnostních složek. Tyto složky mají za úkol zajistit veřejný pořádek, klid a chránit občany dle policejního zákona zejména ve vnitřní částech státu. Pro vnější ochranu státu je zde Armáda České republiky, která má za povinnost vést obranu proti vnějšímu napadení, ale také pomáhá ve vnitřní části území s úkoly Policie České republiky, pokud Policie nemá dostatečné prostředky a síly k tomu, aby mohla vykonávat ochranu vnitřního pořádku a bezpečnosti sama (Porada, 2019).

1.1 Mezinárodní bezpečnostní programy

Členství v mezinárodních bezpečnostních programech má také velmi klíčovou roli v rámci bezpečnostního prostředí, které ovlivňuje celý náš stát. Ať už je to členství v Evropské unii (EU), Severoatlantické alianci (NATO), Organizaci spojených národů (OSN) nebo v instituci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Spolupráce s těmito mezinárodními organizacemi zaručuje vzájemnou ochranu České republiky, a i ochranu dalších zemí, které jsou v těchto organizacích členy (Uchytlová, 2010).

1.2 Subjekty zajišťující bezpečnost

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky podle čl.3 odst. 1 a 2. Tento zákon předkládá subjekty, které zajišťují bezpečnost našeho státu. Patří zde subjekty, které jsou povinny podílet se na bezpečnosti v rozsahu stanoveném zákonem a jsou to státní orgány, dále orgány územních samosprávných celků, fyzické osoby a právnické osoby. Součástí ochrany bezpečnosti jsou ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, a nezbytné jsou také záchranné sbory a havarijní služby (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 2010-2021).

Důležitým a nezbytným subjektem je Prezident České republiky. Jeho pravomocí v oblasti ochrany státu je především funkce vrchního velitele ozbrojených sil. Pro ochranu vnitřních a vnějších vztahů, funkčnost bezpečnostního systému, ve sféře politické, hospodářské a zahraniční je odpovědná vláda České republiky. (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, 2010-2021) Vláda dále vypracovává Bezpečnostní strategii České republiky, kterou recenzuje Parlament České republiky. Zejména Poslanecká sněmovna má rozhodující úlohu při zajišťování jistoty ve státě.

1.3 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu jako orgán, který stanovila vláda ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, pracuje pro orgán vlády. Bezpečnostní rada státu předkládá vládě návrhy a opatření k ochraně našeho území. Je tedy pouze poradní orgán a nemůže udělovat povinnosti státním orgánům, územním samosprávným celkům nebo fyzickým, právnickým osobám.

V zóně moci výkonné je poradním a pracovním orgánem pro koordinaci problematiky bezpečnosti České republiky a pro přípravu návrhů opatření Bezpečnostní rada státu. Předseda vlády spolu s dalšími členy vlády tvoří celkový základ Bezpečnostní rady státu dle zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Má celkem devět členů, kterými jsou předseda BRS (předseda vlády České republiky), místopředseda BRS (místopředseda vlády a ministr vnitra), ministr financí, ministr dopravy, ministr průmyslu

a obchodu, ministr obrany, ministr zemědělství, ministr zahraničních věcí a ministr zdravotnictví.

V rámci bezpečnosti může bezpečnostní rada státu ukládat úkoly a žádat informace od všech ministrů a vedoucích správních úřadů. Také spolupracuje v rámci zajišťování bezpečnosti s bezpečnostními radami krajů (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021).

2 Bezpečnostní politika

Bezpečnostní politika je *společenská činnost, jejíž základ tvoří souhrn základních státních zájmů a cílů, jakož i hlavních nástrojů k jejich dosažení, směřující k zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti státu a jeho demokratických základů, činnosti demokratických institucí, ekonomického a sociálního rozvoje státu, ochrany zdraví a života občanů, majetku, kulturních statků, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků* (Bezpečnostní politika státu, 2021). Koncepce Bezpečnostní politiky státu je zapsána v Bezpečnostní strategii České republiky. S bezpečnostní politikou jsou úzce spjaty pojmy hrozba a rizika.

Hrozba je jakýkoli fenomén, který má potenciál poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Riziko je pravděpodobnost výskytu nežádoucí události a je odvoditelné z konkrétní hrozby.

Příklad: Když plují dvě lodě, parník a člun. Pro obě lodě je hrozba shodná (například vysoká vlna), ale pravděpodobnost rizika, že se člun potopí, je vyšší než u parníku (Smith, 2002) .

Bezpečnostní politika státu tvoří 5 složek, které jsou detailněji popsány v následujících podkapitolách.

2.1 Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu

Zahraniční politika usiluje o zajištění globálních cílů, především o bezpečnost, prosperitu a udržitelný rozvoj, lidskou důstojnost a ochranu lidských práv. Národním cílem je snaha poskytnout uspokojivou službu občanům a dobré jméno České republiky v zahraničí (Bezpečnostní politika státu, 2021). Globální cíle a národní cíle zahraniční politika vnímá jako cíle vzájemně provázané. Česká republika je v globální souvislosti malou zemí. To vede

k aktivnímu působení v EU, NATO, OSN a v dalších organizacích, které vedou k rozšíření působení státu v zahraničněpolitickém směru. Důležitou roli v zahraniční politice České republiky hraje Evropská unie. Aktivně usiluje o bezpečnost a stabilitu euroatlantického prostoru, celistvost a efektivnost. Dále usiluje o zvládání místních a regionálních konfliktů, zajištění surovinové, potravinové a energetické bezpečnosti a v neposlední řadě usiluje o zabránění nelegální migrace a šíření zbraní hromadného ničení, k prevenci proti terorismu a organizovanému zločinu (Bezpečnostní politika státu, 2021).

2.2 Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu

Je zaměřena na hospodářský růst, na ekonomické prostředí a ekonomické vztahy. Pro rozvoj státu je důležitý mimo jiné i ekonomický růst a přijatelné ekonomické zázemí, které je závislé na růstu výkonnosti a konkurenceschopnosti průmyslu, potravinové bezpečnosti a zemědělské prvovýrobě. Pro krizové stavy jsou zajišťovány soustavy hospodářských opatření, jako jsou opatření nouzového hospodářství, zásoby státu, hospodářská mobilizace, regulační opatření a výstavba infrastruktury. Tato opatření jsou důležitá pro zabezpečení nezbytných materiálních zdrojů a poskytování služeb v situacích ohrožujících bezpečnost České republiky občanům, ozbrojeným silám, ozbrojeným bezpečnostním a záchranným sborům a havarijním službám (Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021).

2.3 Obranná politika

Jednou z dalších důležitých složek obranné politiky jsou ozbrojené síly České republiky. Jejím úkolem je bránit náš stát. Pro obranu našeho státu využívá plány a projekty pro krizové situace. Česká republika je součástí mezinárodních aliancí, například Severoatlantické aliance (NATO). Armáda České republiky je součástí ozbrojených sil České republiky a plní úkoly v rámci Severoatlantické aliance mimo naše území. Základem obranné politiky je rychlá komunikace ve vnitřní části území všech složek bezpečnostního systému a mezi státy, ale také včasná informovanost občanů (Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021).

2.4 Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti

Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti se zaměřuje na oblast kriminality, zabezpečení preventivní a represivní činnosti, svobody a práva občanů, bezpečnostní politiku a ochranu demokratického zřízení. V oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku hrají důležitou roli složky integrovaného záchranného systému, primárně Policie České republiky. Soustředí se zejména na veřejný pořádek a bezpečnost. Důležitá je také spolupráce s občany. Při zajišťování vnitřní bezpečnosti se stát koncentruje na dlouhodobější opatření, která jsou zaměřena na zlepšení bezpečnostní situace na našem území pro další roky (Bezpečnostní politika státu, 2021).

2.5 Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu

Rychlé jednání při krizových situacích je prioritou, proto je podstatná rychlá informovanost obyvatelstva. Informační systém krizového řízení České republiky je soubor informačních složek, informačních prvků a jejich vzájemných vztahů a vazeb, které tvoří celek pro zabezpečení ochrany, obrany, pořádku a vnitřní bezpečnosti (Drozdek, 2013).

3 Bezpečnostní hrozby

Bezpečnostní hrozby rozdělujeme na úmyslné a neúmyslné. Úmyslné hrozby jsou takové, kdy vzniklá hrozba v důsledku lidské činnosti může záměrně uškodit. Neúmyslné hrozby jsou hrozby přírodní, jsou neovlivnitelné. Mohou to být například nákazy, epidemie, přírodní katastrofy a jiné. Hrozby úmyslné mohou být například:

Terorismus je promyšlené a politicky motivované násilí, které je zaměřené proti nezúčastněným osobám. Mohou zasáhnout kdekoli a v kteroukoliv dobu. Hlavním cílem je vyvolat strach a dosáhnout tím svého cíle. Může mít náboženský, etnický nebo jinak orientovaný záměr (Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016).

Šíření zbraní hromadného ničení, tedy zbraní jaderných, chemických a biologických, šíření těchto zbraní vede k ochromení více lidí. Pro velké riziko napadení je velmi důležitá eliminace pohybu legálních i nelegálních zbraní. (Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016).

Důsledkem **kybernetických útoků** je nárůst využívání informačních a komunikačních technologií. Je to nefyzický druh války, mohou vést k poškození společnosti. Patří zde úniky nebo jakékoli zásahy do informačního systému státních ústavů, může vážně ohrozit bezpečnostní zájmy České republiky. Konflikty mezi státy, ať už etnického, politického charakteru nebo jiného původu, mohou mít negativní vliv na bezpečnost České republiky (Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016).

Negativní aspekty mezinárodní migrace můžeme spatřovat u primárně nelegální migrace. Legální migrace naopak může přispět pro rozvoj společnosti. Každopádně nedostatečná integrace přistěhovalců může naopak společnost oslabit. Organizovaný zločin a korupce v jakékoli podobě vede ke zničení základů společnosti. Důsledkem je zničení důvěry obyvatel, poškození věrohodnosti a poctivosti fungování veřejných institucí, ekonomický úpadek a destabilizace státu (Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016).

Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury by mělo závažný dopad na bezpečnost země, zabezpečení základních životních potřeb občanů nebo ekonomiku státu. Kritická infrastruktura může být ohrožena různými hrozbami ať už přírodními, asymetrickými nebo technologickými. Například přerušení dodávek surovin nebo energie. Strategické zdroje se stávají nedílnou součástí mezinárodních vztahů. Důležité je vytvářet podmínky nepřerušení dodávek strategických surovin. Na našem území je prioritou stabilita dodávek elektrické energie pro strategické rezervy státu (Rostek, 2012).

Pohromy přírodního (například povodeň, tornádo, zemětřesení, sopečná erupce, lavina, tsunami, epidemie, pandemie a další), antropogenního původu (například jaderná katastrofa, chemická katastrofa, dopravní nehoda, válka, teroristický útok, výpadek energetické sítě) a jiné mimořádné události se řadí mezi neúmyslné hrozby. Tyto pohromy přírodní nebo antropogenní mohou ohrozit bezpečnost státu, životy a zdraví občanů, bezpečnost jejich majetku, ale také by mohly mít vážný dopad na životní prostředí, zásobování surovinami a pitnou vodou, kritickou infrastrukturu nebo na celkovou ekonomiku státu.

4 Bezpečnostní systém České republiky

Bezpečnostní systém České republiky je *institucionálním nástrojem pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky státu* (Porada, 2019). Je to otevřený systém, musí neustále přijímat nové pozměněné podmínky a vzniklé hrozby. V systému jsou vyobrazeny v legislativní podobě vzájemné vazby zákonodárné, výkonné a soudní moci, dále územní samosprávy, právnických osob a fyzických osob. Nejdůležitější funkcí bezpečnostního systému České republiky je řízení a koordinace jednotlivých složek pro ochranu zájmů České republiky.

Obrázek 1 Struktura bezpečnostního systému ČR. Zdroj: (OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021)

Účelem systému je zvládnutí krizových situací vojenského (například při válečném stavu) i nevojenského charakteru (například při havárii, živelní pohromě). Zahrnuje preventivní opatření a přípravu na vzniklou krizovou situaci a následně včasné varování. V bezpečnostním systému jsou obsaženy důležité prvky výkonné moci s fungujícími pravomocemi, které vytváří strukturu systémů v oblasti vnitřní a vnější ochrany státu a jeho občanů. (Porada, 2019)

Jejich funkce a cíle jsou definovány v jeho základním koncepčním dokumentu Bezpečnostní strategie České republiky, který byl poprvé přijat v roce 1999, vytvořeným vládou České republiky. (Uchytlová, 2010) Bezpečnostní systém je rozdělený do různých prvků, které mají určité pravomoci a povinnosti pro fungování tohoto systému.

4.1 Hlavní subjekty bezpečnostního systému

Mezi základní subjekty bezpečnostního systému patří prezident České republiky, Parlament České republiky, Vláda České republiky, Bezpečnostní rada státu, Ministerstva České republiky, Výkonné orgány na území krajů a obcí, Česká národní banka, Výkonné prvky, Integrovaný záchranný systém a Zpravodajské služby České republiky. Tyto orgány jsou odpovědné za vnitřní bezpečnost v České republice.

4.1.1 Prezident České republiky

Prezident České republiky je hlavou státu, mimo jiné i vrcholným orgánem bezpečnostních ozbrojených sil. Dále dle Ústavního zákona a platné legislativy jmenuje a povyšuje generály Policie České republiky, Armády České republiky a také generály HZS. Má pravomoc řídit a koordinovat vojenské služby. Má právo řídit nebo účastnit se zasedání bezpečnostní rady státu. Prezident České republiky v rámci bezpečnosti pouze konzultuje, ale neodpovídá ve věcech zajišťování obrany státu.

Podle § 8 zákona o zpravodajských službách, musí zpravodajská služba jednou za rok předkládat zprávy o své činnosti nebo kdykoli jej prezident republiky o ně požádá. Pokud se jedná o bezodkladnou zprávu, musí zpravodajská služba bezprostředně informovat prezidenta republiky. Prezident republiky spolu s Vládou může uložit úkol zpravodajské službě v mezích působnosti služby. Podávat zprávy, předávat informace a ukládat úkoly může bezpečnostní informační služba neboli BIS prostřednictvím ředitele služby, úřad pro zpravodajské styky a informace a pro Vojenské zpravodajství prostřednictvím ministrů (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.2 Parlament České republiky

Funkci a postavení Parlamentu v bezpečnostním systému České republiky vymezuje ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu. Parlament České republiky v první řadě schvaluje zákony, které řeší obranu a bezpečnost státu, v oblasti bezpečnostní politiky České republiky spolurozhoduje, kontroluje jednotlivé složky, které mají zajišťovat bezpečnost státu. Schvaluje pobyty na našem území armádám z jiných zemí a řídí vyslání ozbrojených sil mimo náš stát. Schvaluje zákon o financování, které se týká bezpečnosti. V oblasti krizových stavů parlament vyhláší stav ohrožení státu a válečný stav. Má pravomoc zrušit nouzový stav, který vyhlásila vláda. Parlament vykonává kontrolní činnost a provádí jej svými kontrolními orgány. V dolní komoře Poslanecké sněmovny tuto funkci zastává Výbor pro obranu a bezpečnost. V horní komoře Senátu je potom Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Tyto Výbory řeší zejména návrhy zákonů, které se týkají obrany a bezpečnosti České republiky, provádí kontrolu zpravodajských služeb, řeší veřejné zakázky pro ozbrojené síly, zabývají se modernizací výzbroje pro armádu a informacemi o celkovém stavu armády, věnují pozornost návrhům pro vyslání ozbrojených sil České republiky do jiného státu a také návrhy na pobyt cizích ozbrojených sil na našem území (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnost, 2021).

Výbor pro obranu a bezpečnost PS vytvořil podvýbory:

- 11 členů pro zpravodajskou činnost
- 9 členů pro integrovaný záchranný systém a civilní nouzové plánování

Stálá komise:

- 7 členů pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby (BIS)
- 7 členů pro kontrolu činnosti vojenského obranného zpravodajství
- 5 členů pro kontrolu využití operativní techniky Policie České republiky

4.1.3 Vláda

Vládu vymezuj v oblasti bezpečnostního systému České republiky:

- **Ústava České republiky,**
- **ústavní zákon č. 110/1998 Sb.,** o bezpečnosti České republiky (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021)
- **zákon č. 240/2000 Sb.,** o krizovém řízení (Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021)
- **zákon č. 241/2000 Sb.,** o HOPKS (o hospodářských opatřeních pro krizové stavy)
- **zákon č. 585/2004 Sb.,** o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon),
- **zákon č. 219/1999 Sb.,** o ozbrojených silách České republiky (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, 2010-2021)
- **zákon č. 222/1999 Sb.,** o zajišťování obrany České republiky (Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, 2010-2021)

Vláda je vrcholným orgánem pro zajišťování jistoty státu a funkčnost celého bezpečnostního systému České republiky. Za své jednání ručí Poslanecké sněmovně. Dohlíží na připravenost státu v případě krizové situace a na jeho případnou obranu. Vyhodnocuje možná rizika a hrozby a činí pro bezpečnost České republiky nezbytná opatření. Projednává, navrhuje a schvaluje právní předpisy, strategie a koncepce v rámci bezpečnostní politiky státu jako je například strategická koncepce a plánování obrany státu nebo koncepce mobilizace ozbrojených sil ČR a koncepce přípravy občanů k obraně státu.

Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom (například tornádo, zemětřesení, tsunami), ekologických (například únik ropy) nebo průmyslových havárií (například výbuch muniční továrny) nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021, s. článek 5).

Nouzový stav může vyhlásit pouze z daných důvodů na určitém území a na určitou dobu, nejdéle však na 30 dnů. Musí neprodleně informovat Poslaneckou sněmovnu o určení omezení základních práv a svobod a o nastolení povinností pro obyvatele žijící na území. Pokud hrozí ohrožení suverenity státu, územní celistvosti nebo demokratických základů, může Vláda navrhnout Parlamentu vyhlášení krizového stavu, tedy stavu ohrožení státu (Navrátil, 2018).

Nouzový stav se vyhláší stejně jako zákon a zveřejní se v hromadných sdělovacích prostředcích. V oblasti hospodářské nemusí vláda zahájit regulační opatření (regulační opatření je snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií při krizovém stavu). *Těchto opatření může užít, pokud si situaci vyžádá potřebu zavést regulaci chodu hospodářství (jinak krizové hospodářství). Po dobu krizových stavů může vláda na základě zákona o HOPKS, v platném znění, zavést regulační opatření v hospodářské oblasti* (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.4 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu je koordinačním pracovním orgánem Vlády na úrovni ministrů. Řeší bezpečnost i mimo krizové řízení. Vyhodnocuje problematiku bezpečnosti České republiky a předkládá návrhy vládě k jejímu zajištění. Při vzniku rizika a hrozby v oblasti bezpečnosti České republiky je bezpečnostní rada státu orgánem pro přípravná opatření, ale řeší i vzniklou krizovou situaci. Bezpečnostní radu státu tvoří celkem 9 členů, předseda vlády a členové vlády (Bezpečnostní rada státu, 2021). Prezident republiky má právo podílet se na zasedání bezpečnostní rady státu, může také požadovat informace o vzniklé situaci a projednávat ji s nimi. Zasedání se koná minimálně jednou za tři měsíce nebo podle potřeby. Bezpečnostní rada státu zahrnuje také předsednictvo, které na jednání posuzuje aktuální situaci v zahraničí a v České republice. Je složeno z předsedy BRS (premiér), místopředsedy BRS, místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí, obrany a financí.

Pro řešení problematik byly zřízeny pracovní výbory:

- **(VKZBP) výbor pro zahraniční bezpečnostní politiku** – soustředí se na mezinárodní postavení České republiky a postoj mezi mezinárodními bezpečnostními organizacemi. Informuje o aktuálních mimo územních bezpečnostních situacích. VKZBP je v gesci místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí (Pracovní výbory, 2009-2021).
- **(VOP) výbor pro obranné plánování** – je pověřen ministr obrany. Přípravuje opatření k zajištění obrany státu (Pracovní výbory, 2009-2021).
- **(VVB) výbor pro vnitřní bezpečnost** – je pověřen ministr vnitra. Je zřízen pro vnitřní bezpečnost České republiky a ochranu veřejného pořádku (Pracovní výbory, 2009-2021).

- **(VCNP) výbor pro civilní nouzové plánování** – je pověřen místopředseda vlády a Ministerstvo vnitra. Hlavním úkolem je ochrana vnitřní bezpečnosti, kritické infrastruktury, ekonomiky a obyvatel (Pracovní výbory, 2009-2021).
- **(VKB) výbor pro kybernetickou bezpečnost** – je pověřen předseda vlády. Je zřízen pro koordinaci opatření k zajišťování kybernetické bezpečnosti státu (Pracovní výbory, 2009-2021).
- **(VZČ) výbor pro zpravodajskou činnost** – je pověřen předseda vlády, ale jednání a činnost řídí výkonný místopředseda, 1. místopředseda vlády a Ministerstvo vnitra. Pokud nerozhodne předseda jinak. Hlavním úkolem je koordinace a plánování činností a opatření pro zpravodajskou činnost. Shromažďují a vyhodnocují informace důležité pro ochranu státu (Pracovní výbory, 2009-2021).

4.1.4.1 Ústřední krizový štáb

Ústřední krizový štáb je orgán pro krizové situace. Ústřední krizový štáb na zasedání bezpečnostní rady státu pouze podává návrhy pro řešení krizových situací. Má celkem 17 členů, nejvyšší je předseda štábu. Podle vzniklé situace je zvolen tento předseda štábu. Pro krizové situace vojenského charakteru je zvolen ministr obrany. Pro krizové stavy nevojenského charakteru (v případě ostatních stavů ohrožení České republiky nebo poskytování humanitární pomoci většího rozsahu do jiného státu, zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací v případě havárií a živelních pohrom) je zvolen ministr vnitra. Při vzniku krizové situace začíná štáb fungovat jako koordinující, sledovací a vyhodnocující systém, nikoli jako výkonný orgán. Pouze reaguje na danou mimořádnou událost (Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021).

4.1.4.2 Krizové řízení

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (jinak krizový zákon), je souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

-přípravou na krizovou situaci a jejich řešením, nebo

-ochranou kritické infrastruktury,

(Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021)

Krizová situace může mít vojenský i nevojenský charakter, je to oslabení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí při kterém byl vyhlášen jeden z krizových stavů.

Kritická infrastruktura jsou *výrobní i nevýrobní systémy a služby, jejichž nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, ekonomiku, veřejnou správu a zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva* (Říha, 2009).

4.1.5 Ministerstva České republiky

Ministerstva předkládají vládě své návrhy právních předpisů. Vydávají prováděcí vyhlášky k bližšímu postupu a realizaci opatření. V krizových situacích se svolávají krizové štáby. Při nouzovém stavu se kompetence u jednotlivých ministerstev nemění.

Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) - má odpovědnost za zabezpečení vztahů České republiky k ostatním státům. Má za úkol ochraňovat práva a zájmy České republiky v zahraničí. Projednává mezinárodní smlouvy a dohody, vyhláší tyto mezinárodní smlouvy, na které je Česká republika vázaná (Ministerstva, 2009-2021)

Ministerstvo obrany (MO) - v oblasti bezpečnosti je důležitá obrana České republiky, řízení Armády České republiky, správa vojenských újezdů. Koordinuje činnosti orgánů a právnických osob pro obranu státu, v neposlední řadě řídí vojenské zpravodajství.

Ministerstvo vnitra (MV) - je ústředním orgánem státní správy uvnitř státu, obzvláště pro vnitřní bezpečnost, zajištění komunikační sítě pro složky integrovaného záchranného systému, Policii České republiky a pro územní orgány státní správy. Ministerstvo vnitra zajišťuje ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, dále ochranu obyvatelstva. Také je orgánem pro civilní nouzové plánování (například podpora spolupráce s vojenskými složkami v době míru nebo v době války, během krize zachovat ekonomiku na přijatelné úrovni, podpora a ochrana obyvatelstva během krize) a jiné (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo financí (MF) - řeší správu státního rozpočtu a pokladnu státu, závazky státu vůči jiným státům, hospodaření s majetkem státu, státní závěrečný účet a koordinuje příjem finanční pomoci ze zahraničí.

Ministerstvo dopravy (MD) - plní úkol v rámci bezpečnosti ve věcech silniční, železniční, vodní a námořní dopravy. V oblasti zahraniční spolupráce má za úkol provádět mezinárodní smlouvy a dohody v dopravě. Ministerstvo dopravy vypracovává koncepci hospodářského

opatření pro krizové stavy jako část dopravní politiky státu, podílí se na plánování obrany státu ohledně dopravní infrastruktury. V případě nutnosti zpracovává v oblasti dopravy krizový plán a typové plány (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) - v oblasti bezpečnosti se zabývá energetikou, průmyslem, dále bezpečností vnitřního i zahraničního obchodu a správným využitím státních hmotných rezerv.

Ministerstvo zemědělství (MZe) - zabývá se zejména péčí o potraviny, veterinární péčí, rostlinolékařskou péčí, lesním hospodářstvím mimo národní parky a vodním hospodářstvím (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) - je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce nebo například sociální péči, mzdy a jiné.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) - ochrana životního prostředí, poskytuje postupy pro zvládání mimořádných událostí, ochrana před povodněmi, varovná a hlásná služba, vytváří koncepci krizového řízení a zpracovává krizový plán (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo spravedlnosti (MSpr) - ústředním orgánem státní správy a zaměřuje se na soudy, státní zastupitelství a vězeňství, plní úkol ohledně vnitřní bezpečnosti státu.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) - jejím hlavním úkolem je regionální politika a politika bydlení, dále rozvoje domovního a bytového fondu, územního plánování a stavebního řádu.

Ministerstvo zdravotnictví (MZ) - je ústředním prvkem státní správy a řeší především ochranu veřejného zdraví a zajišťuje ochranu životů a zdraví. Spolupracuje na vypracování koncepce krizového řízení a zajišťuje při krizových stavech a při válečném stavu zdravotnickou pomoc (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo kultury (MK) - je ústředním orgánem státní správy jako všechna výše zmíněná ministerstva. Ministerstvo kultury má na starosti umění, kulturní činnost, kulturní památky, náboženské společnosti a tisk (Ministerstva, 2009-2021).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) - má na starosti předškolní a školní zařízení, základní, střední a vysoké školy, výzkum a vývoj, tělesnou výchovu, mládež, státní péči o děti a jiné (Ministerstva, 2009-2021).

4.1.6 Další orgány ústřední státní správy

4.1.6.1 Správa státních hmotných rezerv (SSHR)

Hmotné rezervy tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky, které jsou určeny pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. Jsou vlastnictví státu. Důležitým úkolem je tvorba a udržování nouzových zásob ropy a ropných produktů (Hmotné rezervy, 2019). Působností státních hmotných rezerv se podrobně zabývá zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv (Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, 2010-2021).

4.1.6.2 Česká národní banka (ČNB)

Česká národní banka je ústřední bankou České republiky, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem a orgánem, kterému přísluší řešení krize na finančním trhu (O ČNB, 2021). Českou národní bankou se dále zabývá zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021).

4.1.6.3 Český telekomunikační úřad (ČTÚ)

Český telekomunikační úřad se zabývá především elektronickými komunikacemi a poštovními službami. Českým telekomunikačním úřadem se zabývá zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, 2010-2021).

4.1.6.4 Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ)

Mezi další orgány státní správy se řadí Nejvyšší kontrolní úřad, jehož úkolem je kontrolovat hospodaření státu. Informuje, zda prostředky státu byly využity účelně, efektivně a hospodárně. Hlavním cílem instituce je pozitivní vývoj České republiky v hospodaření (O nás, 2021).

4.1.6.5 Národní bezpečnostní úřad

Národní bezpečnostní úřad je ústředním orgánem pro oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost jinak zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů (Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, 2010-2021).

4.1.6.6 Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Vykonává státní správu při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti nešíření jaderných, chemických a biologických zbraní. (Úvod SÚJB, 2021).

4.1.7 Výkonné orgány na území krajů a obcí

Kraj má jak samostatnou působnost, tak i přenesenou. Za své činnosti odpovídá v samostatné působnosti zastupitelstvu kraje. Zajišťuje organizovanost při mimořádných situacích. Obce mimořádné události řeší v působnosti obce. Při přípravě řešení krizové situace jsou koordinačními orgány bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Při krizové situaci zřizuje hejtmán nebo starosta krizový štáb krajů nebo krizový štáb obcí.

4.2 Výkonné prvky bezpečnostního systému

Výkonné prvky bezpečnostního systému neboli integrovaný záchranný systém. Ministerstvo vnitra je hlavním orgánem státní správy, který se stará o činnosti integrovaného záchranného systému. Mimo integrovaného záchranného systému řídí také činnosti pro krizové řízení, civilní nouzové plánování a ochranu obyvatelstva. Integrovaný záchranný systém je vymezen zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021). Zákon zahrnuje koordinaci záchranných a likvidačních prací tehdy, pokud nežádoucí událost, havárie nebo živelní pohroma si žádá dvě nebo více složek integrovaného záchranného systému.

4.2.1 Hasičské záchranné sbory České republiky

Zákon č. 320/2015 Sb., zákon o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021), zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021), zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (Zákon č. 133/1985 SB., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021) a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů,

ve znění pozdějších předpisů (Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021).

Hasičské záchranné sbory spadají do základních složek integrovaného záchranného systému. *Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi* (Zákon č. 320/2015 Sb., Zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021).

Hasičské záchranné sbory tvoří Generální ředitelství HZS České republiky a hasičské záchranné sbory krajů České republiky. Hasičské záchranné sbory spolu s ostatními složkami integrovaného záchranného systému zajišťují bezpečnost státu. Pokud při mimořádné události je potřeba více složek, využívá se zákon o integrovaném záchranném systému. Hasičské záchranné sbory jsou hlavní složkou integrovaného záchranného systému (Postavení a úkoly HZS, 2021). Integrovaný záchranný systém má dané koordinační postupy při přípravě na mimořádnou událost a při záchranných a likvidačních pracích. Hasičský bezpečnostní sbor je bezpečnostní sbor, který není ozbrojen a má povinnost plnit úkoly v rámci požární ochrany a ochrany obyvatelstva, také civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému a krizového řízení. Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí HZS obstarává humanitární pomoci České republiky ze zahraničí. Poskytuje pomoc při mimořádných událostech (Postavení a úkoly HZS, 2021). Hraje důležitou roli z hlediska ochrany života a zdraví občanů a majetku při živelních pohromách. Zákon o požární ochraně stanovuje povinnosti ministerstev a jiných správních úřadů, fyzických a právnických osob, postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, tak i postavení a povinnosti jednotek požární ochrany. Zákon o krizovém řízení upravuje události (živelní pohromy, havárie), které jsou tak velkého rozsahu, že činnost správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému není dostačující. Jde tedy o krizovou situaci a vyhláší se některý z krizových stavů (Postavení a úkoly HZS, 2021).

4.2.2 Policie České republiky

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2010-2021). Jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který je zřízen zákonem České národní rady a který slouží veřejnosti. Její primární povinností je chránit bezpečnost osob, majetku, životní prostředí a předcházet trestné činnosti. Podle trestního řádu se stará o vnitřní

pořádek, bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra. Dalším úkolem Policie České republiky je mimo jiné chránit bezpečnost osob a majetku i zajišťovat veřejný pořádek, odhalovat trestné činy, přispívá v boji proti terorismu a v neposlední řadě provádí ochranu ústavních činitelů České republiky, ochranu určitých objektů jako je například objekt Parlamentu, objekt Ministerstva vnitra a zajišťuje ochranu zastupitelských úřadů. Při mimořádných událostech Policie České republiky vykonává regulaci dopravy, šetření ohledně vzniku mimořádné události, dohlíží na uzavírání prostor, vstupu a opuštění těchto prostor a plní úkoly související s mimořádnou událostí podle pokynu velitele zásahu nebo podle jiných pokynů složek integrovaného záchranného systému (O Policii ČR, 2021).

4.2.3 Zdravotnická záchranná služba

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. V České republice je 14 krajských záchranných služeb. Zdravotnická záchranná služba je jednou ze složek integrovaného záchranného systému. Jejím základním úkolem je poskytnout na základě tísňové výzvy neodkladnou péči. Přednemocniční neodkladná péče se poskytuje osobám se závažným ohrožením zdraví nebo pokud je osoba v přímém ohrožení života. Zdravotnické záchranné služby nebo také organizace jsou zřízeny krajskými úřady, odpovídají za poskytnutí přednemocniční neodkladné péče na území daného kraje. Tyto organizace jsou z právního hlediska samostatné příspěvkové organizace kraje. Organizace zastřešuje Asociace zdravotnických záchranných služeb. Vedení úkolů obstarává Ministerstvo zdravotnictví. V každém kraji je krajské zdravotnické operační středisko, které zajišťuje vyhodnocování volání na tísňovou linku a kontroluje operační řízení výjezdových skupin. Základ systému tvoří výjezdové základny, které musí být rozmístěny v kraji tak, aby mohli poskytnout pomoc do 20 minut. Přednemocniční neodkladná péče má 4 stupně naléhavosti: 1. stupeň, *jde-li o osobu, u které došlo k selhání nebo bezprostředně hrozí selhání základních životních funkcí, nebo mimořádnou událost hromadné postižením osob* (Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, 2010-2021), 2. stupeň, *jde-li o osobu, u které pravděpodobně hrozí selháním základních životních funkcí* (Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, 2010-2021), 3. stupeň, *jde-li o osobu, které bezprostředně nehrozí selhání základních životních funkcí, ale jejíž stav vyžaduje poskytnutí zdravotnické záchranné služby* (Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, 2010-2021), 4. stupeň u osob, které nelze zařadit mezi výše

dané stupně, ale je znakem pro vyslání výjezdové skupiny. Pro zajištění připravenosti zdravotní záchranné služby k řešení mimořádných událostí a krizových stavů, je zřízeno i pracoviště krizové připravenosti. Pracoviště krizové připravenosti je stanovené například pro koordinaci úkolů vyplývajících z krizového plánu kraje, havarijního plánování nebo dokumentace integrovaného záchranného systému, vzdělávání a výcviku složek integrovaného záchranného systému, komunikačních prostředků pro plnění úkolů integrovaného záchranného systému (Systém zdravotnické záchranné služby v ČR, 2002).

4.2.4 Jednotky požární ochrany

Hlavním úkolem je chránit zdraví, majetek před požáry. Poskytují pomoc při mimořádných událostech a při záchranných a likvidačních pracích. Mají působnost v organizačním řízení, což znamená, že se udržují v odborné způsobilosti pro plnění úkolů jednotky požární ochrany (například školení nebo výcvik) nebo v operačním řízení při vzniku požáru nebo jiné mimořádné události. Zahrnují výjezdy jednotek požární ochrany k mimořádným událostem a provádění záchranných a likvidačních prací. Jsou rozděleny do skupin, každá skupina má svého velitele při zásahu. Při vzniku mimořádné události a po určení stupně poplachu ze strany hasičského záchranného sboru kraje se dále určí druh jednotky požární ochrany.

4.3 Další prvky bezpečnostního systému

Mezi další důležité prvky bezpečnostního systému patří obecní policie, havarijní služba, ozbrojené síly a další subjekty.

4.3.1 Obecní policie

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce (Zákon č. 551/1991 Sb., Zákon České národní rady a obecní policie, 2010-2021). Obecní policii spravuje starosta nebo člen zastupitelstva obce. Obecní policie zabezpečuje zejména veřejný pořádek. V rámci své působnosti dohlíží na bezpečnost osob a majetku. Obecní policie navzájem spolupracují a mohou si svěřit úkoly k plnění i na území jiné obce, pokud tak stanoví zákon. Při vyhlášení krizového stavu v rámci území obce je oprávněn starosta obce uzavřít se starostou jiné obce smlouvu o poskytnutí strážníků.

4.3.2 Havarijní služba

Havarijní služby jsou zřizovány právnickou osobou. Při provádění záchranných a likvidačních prací obstarávají opravy poruch. U vzniku mimořádné události je možné je bez předešlé dohody požádat o věcnou pomoc. Havarijní nebo poruchové služby v oblasti energetiky, vodárenství nebo plynárenství slouží nonstop a dodávají základní infrastrukturu. V dopravě zajišťují údržbu silnic, odstraňují nebezpečné chemické látky v oblasti odpadového hospodářství (Navrátil, 2018).

4.3.3 Ozbrojené síly

Ozbrojené síly zajišťují v České republice především vnější bezpečnost. K ozbrojeným silám České republiky patří Armáda České republiky, která je řízena Ministerstvem obrany. Ozbrojené síly dohlíží například na Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Hlavním úkolem je připravenost k obraně České republiky proti vnějšímu napadení. Také plní úkoly, které jsou zahrnuty v mezinárodních smlouvách České republiky o společné obraně. Ozbrojené síly spolupracují s jinými ozbrojenými silami a participují se na činnostech mezinárodních organizací při záchranných akcích nebo při humanitárních akcích. Základní složkou ozbrojených sil České republiky je Armáda České republiky. Armáda slouží pro potřebu Policie České republiky, pro střežení objektů a zabezpečení letecké pátrací služby a záchrany. Zapojení armády do záchranných prací si může vyžádat hejtman nebo starosta obce. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky dále upřesňuje jejich řízení, úkoly a jejich členění (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, 2010-2021).

4.3.4 Ostatní subjekty

Ostatními subjekty bezpečnostního systému České republiky jsou právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby nebo subjekty kritické infrastruktury. Tyto subjekty mají práva a povinnosti ke spolupráci s orgány krizového řízení. Dále zde patří sbor dobrovolných hasičů, vodní záchranná služba, horská služba, veřejná stráž, neziskové a humanitární organizace, Baňská záchranná služba, Česká speleologická společnost, Speleologická záchranná služba a soukromé bezpečnostní služby (Navrátil, 2018).

Pro upřesnění funkce a využití integrovaného záchranného systému se zaměříme na jejich činnost a spolupráci.

5 Činnost a komunikace integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021).

Při zvládnutí mimořádných událostí mají nejdůležitější roli hasičské záchranné sbory. Hasiči zvládají přizpůsobit se dané situaci a potřebám k odstranění mimořádné události. Systém integrovaného záchranného systému nemá žádnou právní subjektivitu ani statutární orgány. Pouze operační střediska integrovaného záchranného systému mají charakter dispečerské instituce. Operační střediska vznikla v roce 2004 a jsou přizpůsobené technologiemi k přijímání tísňového volání na čísle 112 společně s dalšími základními tísňovými čísly, jako je 150, 155 a 158. Pro vzájemnou komunikaci stanovuje zákon o integrovaném záchranném systému operační střediska také jako informační střediska integrovaného záchranného systému dále jen „OPIS IZS“. Účel „OPIS IZS“ plní operační a informační střediska hasičských záchranných sborů krajů, která jsou ve všech krajských městech. V krajských městech jsou také zřízena technická centra pro tísňové volání (TCTV). Technická centra pro tísňové volání jsou vytvořena za účelem přijímání tísňového volání na čísle 112. Technické centrum tak může předávat volání základním složkám integrovaného záchranného systému. Integrovaný záchranný systém funguje s modelovými postupy tzv. typovými činnostmi, ve kterých jsou domluvena pravidla podle předpisů. Každé využití integrovaného záchranného systému se odehrává v rámci operačního řízení a v právních předpisech jsou uložena oprávnění operačních středisek integrovaného záchranného systému, kompetence při spolupráci záchranných a likvidačních prací má velitel zásahu, hejtman kraje, starosta obce s rozšířenou působností a Ministerstvo vnitra. Při poplachu prvního a druhého stupně vyhláší OPIS IZS potřebný (první nebo druhý) stupeň zásahu a svolává složky integrovaného záchranného systému na místo události nebo sám velitel zásahu vyhláší a upřesňuje samotný zásah.

Pro třetí a zvláštní stupeň přebírá koordinaci záchranných a likvidačních prací Ministerstvo vnitra za podmínek stanovených zákonem o integrovaném záchranném systému. Činnost a komunikaci integrovaného záchranného systému dále upřesňuje zákon č. 239/2000 Sb.,

o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021).

Mimořádné události

Mezi mimořádné události můžeme zařadit například živelní pohromy (to mohou být povodně, zemětřesení, tornádo, požáry), dopravní nehody nebo například technické havárie. Havárie mohou být chemického, radiačního nebo jiného charakteru. Dalším příkladem mimořádné události jsou teroristické útoky nebo sabotáž.

5.1 Druhy a prostředky krizové komunikace využívané pro účely integrovaného záchranného systému

Krizová komunikace se využívá při mimořádné události nebo při záchranných a likvidačních pracích. Při této komunikaci se užívají datové zprávy a telekomunikační sítě pro zjištění informací o události. Pokud nastane krizová situace, Ministerstvo vnitra musí poskytnout integrovanou telekomunikační síť, pokud je to u dané situace nutné. Tento druh připojení pracovišť hasičských záchranných sborů České republiky na telekomunikační síť Ministerstva vnitra se využívá od roku 2001. Do integrovaného telekomunikačního systému se připojují prostřednictvím Vanguard. Technologie Vanguard je vhodná pro zabezpečení hlasových a datových komunikací a usnadňuje propojení operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému. Vanguard využívá 250 pracovišť hasičských záchranných sborů České republiky. Při využití této technologie lze použít i digitální síť PEGAS. PEGAS je prostředek digitální rádiové sítě. Je to celoplošná síť digitální rádiové sítě pro složky integrovaného záchranného systému (Krizová komunikace, 2021).

5.2 Komunikace složek integrovaného záchranného systému

Systém komunikace složek integrovaného záchranného systému je velmi citlivý. Nikdo není schopný přesně říct, jak komunikace mezi složkami integrovaného záchranného systému probíhá, ale lze zjistit, jakými prostředky se dokážou složky integrovaného záchranného systému dorozumět. Jeden z nejdůležitějších prostředků komunikace využívané pro složky integrovaného záchranného systému je integrovaná telekomunikační síť Ministerstva vnitra, pokud se jedná o krizovou komunikaci nebo přípravu na mimořádnou

událost. Od roku 2001 prostřednictvím technologie Vanguard se připojuje pracoviště Hasičských záchranných sborů České republiky na telekomunikační síť Ministerstva vnitra pro zabezpečení hlasových komunikací a dat. K usnadnění vzájemného propojení složek slouží také technologie OPIS IZS a radiová síť PEGAS. Slouží jako společná celoplošná digitální síť pro složky integrovaného záchranného systému. Nevýhodou této sítě je, že nedokáže pojmout větší objem dat a při zásazích není možné, aby policisté, hasiči a záchranáři se mezi sebou dorozuměli. Mobilní telefony pro krizové řízení jsou dalším prostředkem pro komunikaci v případě mimořádné události. Na žádost hasičského záchranného sboru kraje nebo obce žádá o přednostní spojení operátora zpravidla Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. V roce 2003 nastal rozvoj operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému v rámci krajů. Zásadním byla redukce počtu okresních operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému. Zrušením operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému v několika okresech převzali úkoly těchto OPIS IZS příslušné kraje. Jednotné evropské tísňové volání 112 spolu s linkami tísňového volání (150, 155, 158). Nová technologie v technických centrech tísňového volání umožňuje přijímat hovory 112 a také přijímat tísňové číslo 150. Technické centrum tísňového volání 112 má moderní aplikační software. Tato technologie je ve více jazycích a umožňuje datový přenos údajů o volajícím jako je adresa, poloha volajícího a další informace, dále umožňuje přepojovat hovory na základní složky integrovaného záchranného systému. V technickém centru tísňového volání 112 je největší výhodou, že dokáže lokalizovat přes globální polohový systém jinak GPS. Přesnost globálního polohového systému je až několik metrů, tím umožňuje rychlejší zásah složek integrovaného záchranného systému. Technologii může využívat pro získání informací o volajícím pouze Policie České republiky nebo hasičské záchranné sbory České republiky. Zdravotnická záchranná služba tyto datové přenosy nepoužívá, s výjimkou Zlína a Jihlavy. Za jeden měsíc jsou schopna technická centra pro tísňové volání 112 vyřídit až 500 tisíc tísňových hovorů. Technická centra pro tísňové volání řídí osoby, které vyhodnocují informace a přijímají tísňové hovory. Jsou schopni vyhodnotit, zda je hovor falešný a tyto informace potom předávat operačním střediskům složek integrovaného záchranného systému. Každý operátor technického centra pro tísňové volání 112 má několik monitorů a telefonní linku. Monitory slouží jak k získání údajů od volajícího ohledně jeho osobních údajů, tak informací o mimořádné události. Po zjištění, o jakou mimořádnou událost se jedná, se dále vygeneruje, jaké složky integrovaného záchranného systému jsou u dané události potřebné. Další monitor ukazuje lokaci volajícího (Integrovaný záchranný systém a požární ochrana, 2010).

Ke koordinaci složek integrovaného záchranného systému slouží orgány operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému. Krajská operační a informační střediska hasičských záchranných sborů a také operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru. Operační a informační střediska generálního ředitelství hasičského záchranného sboru jsou propojena s tísňovou linkou 112 a linkou 150.

5.2.1 Komunikace hasičského záchranného sboru České republiky

Hasičské záchranné sbory využívají dvě radiokomunikační sítě. Analogová radiová síť ARS a digitální radiová síť PEGAS. Ta se dále může dělit na přenosnou nebo základnovou.

5.2.1.1 Digitální radiová síť „DRS“

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky je vlastníkem digitální radiové sítě DRS. Hlavním uživatelem je hasičský záchranný sbor České republiky, může sloužit i pro jednotky požární ochrany nebo pro integrovaný záchranný systém, ale pouze s povolením od hasičského záchranného sboru České republiky. Síť DRS je digitální radiová síť a používá se pouze v souladu s danými podmínkami. Má nejdůležitější funkci, a to funkci komunikační. Slouží ke komunikaci mezi operačními a informačními středisky, operačními a informačními středisky a složky integrovaného záchranného systému nebo operačními a informačními středisky a jednotky požární ochrany při vzniku mimořádné události. Předává data, oznamuje poplach a slouží i k výukové činnosti jednotek požární ochrany (Řád rádiových komunikací Hasičského záchranného sboru České republiky a při součinnosti integrovaném záchranném systému, 2021).

5.2.1.2 Digitální síť „PEGAS“

Digitální síť PEGAS je telekomunikační síť, která nahrazuje vysílačky, které byly v minulosti nepraktické z důvodu nekompatibility s jinými vysílačkami. Síť dokáže mnoho služeb, například poskytnout hlasové služby, skupinové komunikace, tísňová volání, odesílat datové zprávy (SMS a statusy), spojit se s aplikací pro lokalizaci. Pegas je schopný volat více lidem, tedy při mimořádné události propojuje všechny složky integrovaného záchranného systému, pokud je to nezbytné. Složky integrovaného záchranného systému se musí připojit na stejnou rádiovou vlnu. Pro součinnost složek integrovaného záchranného systému jsou určeny kanály DIR IZS 25 a DIR IZS 23 L, obsahuje takzvaný opakovač IDR. Všechny předávané informace jsou šifrované, nelze je odposlouchávat. Umožňuje dovolat

se i do sítě krajského operačního a informačního střediska (Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému, 2021).

5.2.1.3 Operační střediska

Operační středisko je nedílnou součástí každého kraje. Řídí komunikaci a poskytování informací ohledně zásahu. Pro mimořádné události velkého rozsahu je lepší přenést operační středisko do mobilního operačního střediska, má základní technologickou vybavenost, takže může nahradit operační středisko. Operační středisko při své funkci využívá národní informační systém integrovaného záchranného systému, který využívají všechny složky integrovaného záchranného systému při tísňovém volání. Umožňuje snadnější koordinaci při řešení mimořádné události.

Spolupráce při záchranných a likvidačních pracích

Starosta obce s rozšířenou působností, hejtman kraje nebo Ministerstvo vnitra hrají důležitou roli při koordinaci záchranných a likvidačních prací v případě, že je velitel zásahu o jejich koordinaci požádá. Pro záchranné a likvidační práce může být využit krizový štáb. Při potřebě záchranných a likvidačních prací dostane operační středisko informací od volajícího, že se stala dopravní nehoda. Daná operační střediska jednotlivým složkám podávají informace o situaci a následně i dalším příslušným orgánům. Velitel zásahu se domluví s vedoucími zásahových složek, jaký způsob komunikace budou využívat. Následně dochází ke koordinaci složek tak, aby jednotlivá složka vykonala svoji práci a aby byla záchranná a likvidační práce úspěšná.

Teoretické poznatky budou dále aplikovány do praxe a blíže objasněny na dvou konkrétních příkladech koordinace složek integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech.

6 Mimořádné události a analýza výjezdů v jednotlivých krajích v roce 2020

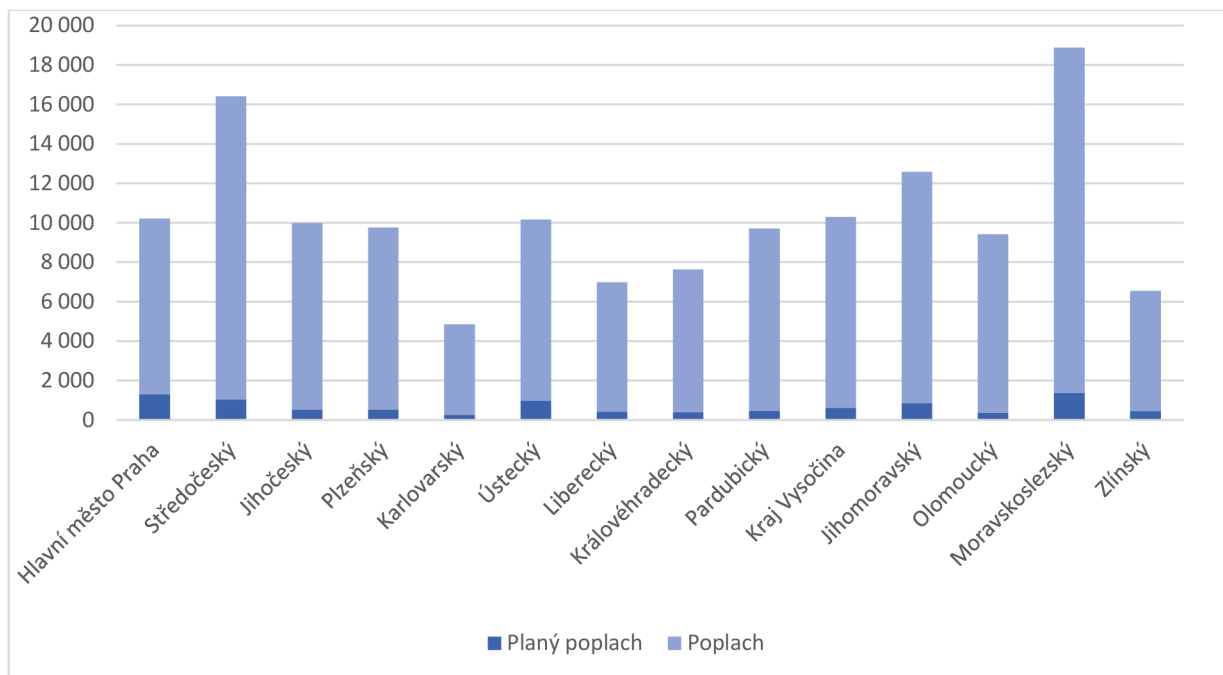
Tabulka 1 Vlastní zpracování. Zdroj (Statistická ročenka 2020, 2021).

Kraje ČR	Požáry	Dopravní nehody	Ostatní MU	Planý poplach	Celkem v kraji
Hl. město Praha	1 775	1 002	7 433	1 307	10 210
Středočeský	2 550	3 295	10 564	1 031	16 409
Jihočeský	979	1 411	7 591	531	9 981
Plzeňský	1 058	1 481	7 232	541	9 771
Karlovarský	655	699	3 496	261	4 850
Ústecký	1 911	1 209	7 048	984	10 168
Liberecký	882	1 139	4 970	410	6 991
Královéhradecký	773	1 556	5 306	394	7 635
Pardubický	696	1 312	7 703	463	9 711
Kraj Vysočina	941	1 302	8 058	605	10 301
Jihomoravský	1 369	2 054	9 152	851	12 575
Olomoucký	814	1 176	7 428	374	9 418
Moravskoslezský	1 832	1 676	15 372	1 369	18 880
Zlínský	703	866	4 977	442	6 546
CELKEM v ČR	16 938	20 178	106 330	9 563	143 446

Ve výše sestavené tabulce a níže v grafu jsou znázorněny plané poplachy a celkový počet poplachů. Z tabulky jsou dále vybrané čtyři kraje, které jsou dle počtu obyvatel nejvíce

podobné. V těchto krajích bude provedena analýza výjezdů složek integrovaného záchranného systému k požárům, dopravním nehodám a k dalším mimořádným událostem.

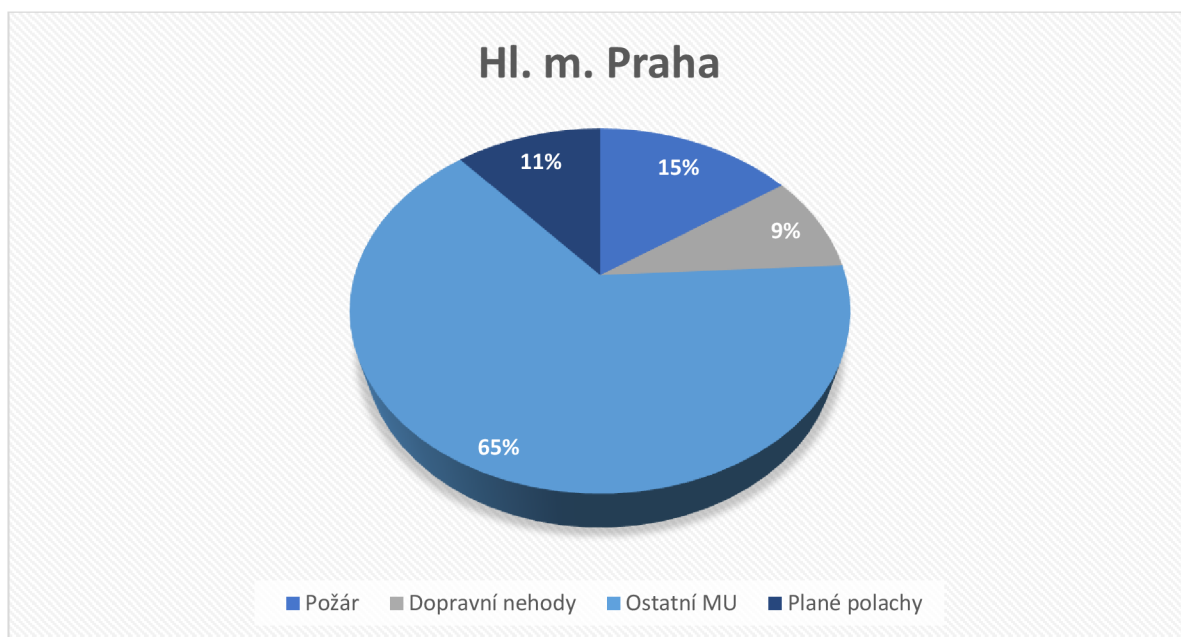
Graf 1 Vlastní zpracování. Zdroj (Statistická ročenka 2020, 2021).

Graf představuje celkový počet mimořádných událostí a planých poplachů. Zhodnocením všech krajů v České republice v uvedeném grafu jsou nejbližší srovnatelné v rámci počtu celkových poplachů a planých poplachů tyto čtyři kraje. Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj a Jihomoravský kraj. Plané poplachy se neřadí mezi hovory, které jsou záměrně zneužity, mohou to být i hovory pouze omylné.

6.1 Hlavní město Praha

V roce 2019 bylo zaznamenáno v krajském operačním a informačním středisku hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy 353 353 přijatých hovorů. Z celkového počtu přijatých hovorů za rok 2019 bylo procentuálně planých poplachů více než 15 %. V průměru denně přijatých hovorů v hl. m. Prahy je to přibližně 968 hovorů, z nichž je většina netísňová tedy chybná a omylná. V roce 2019 bylo v Praze zaznamenáno 10 162 mimořádných událostí z toho 1 998 požárů a 1 282 planých poplachů. Rok 2019 v porovnání s počtem událostí v roce 2020 je téměř shodný.

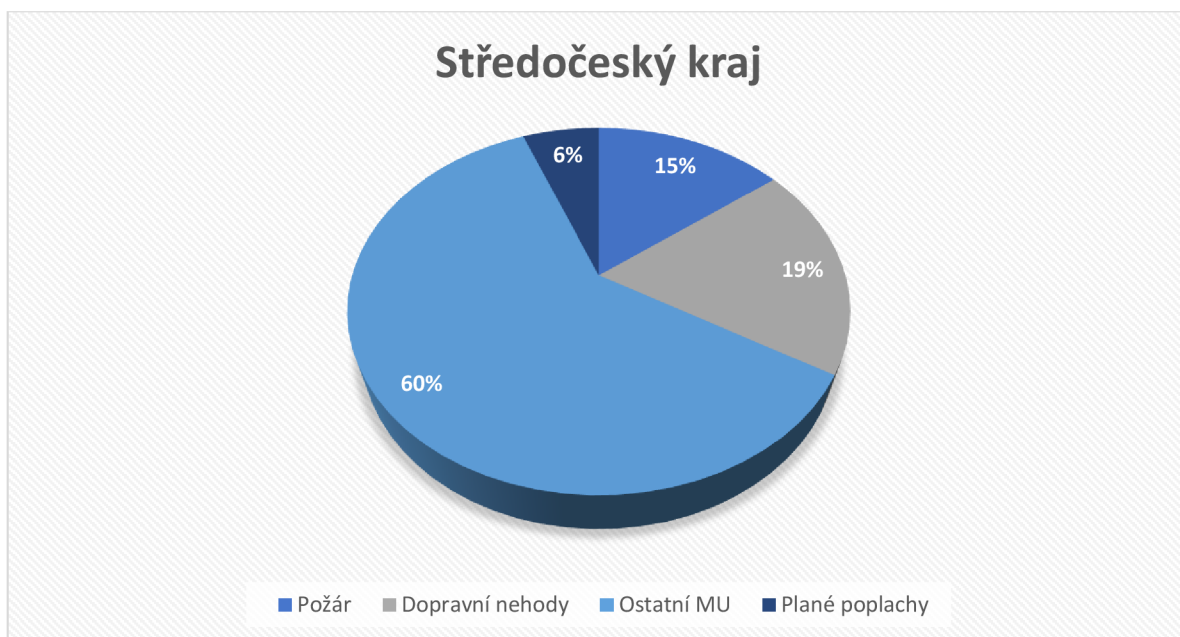
Ministerstvo vnitra řídí provoz informačních a komunikačních sítí a služeb integrovaného záchranného systému. Ministerstvo vnitra zajišťuje složkám integrovaného záchranného systému komunikační síť v případě výjezdu k mimořádné události. Hlavní město Praha a další kraje využívají telekomunikační síť PEGAS. Telekomunikační síť PEGAS byla vybudována v roce 1995 až 2003. Síť propojuje komunikaci složek integrovaného záchranného systému. V roce 2021 dojde k její modernizaci.

Graf 2 Vlastní zpracování. Zdroj (Statistická ročenka 2020, 2021).

V počtu obyvatel se hlavní město Praha řadí mezi nejlidnatější „kraje“. Výše znázorněný graf představuje procentuálně počet výjezdů v roce 2020 složek integrovaného záchranného systému. Integrovaný záchranný systém v roce 2020 zasahoval u 10 210 případů. V roce 2019 byl počet o 83 výjezdů méně než v loňském roce tedy v roce 2020. Rok 2019 je ve srovnání s rokem 2020 v rámci planých poplachů téměř shodný. Pro srovnání hlavního města Prahy s jinými kraji České republiky, které mají srovnatelný počet obyvatel je počet výjezdů nadprůměrný.

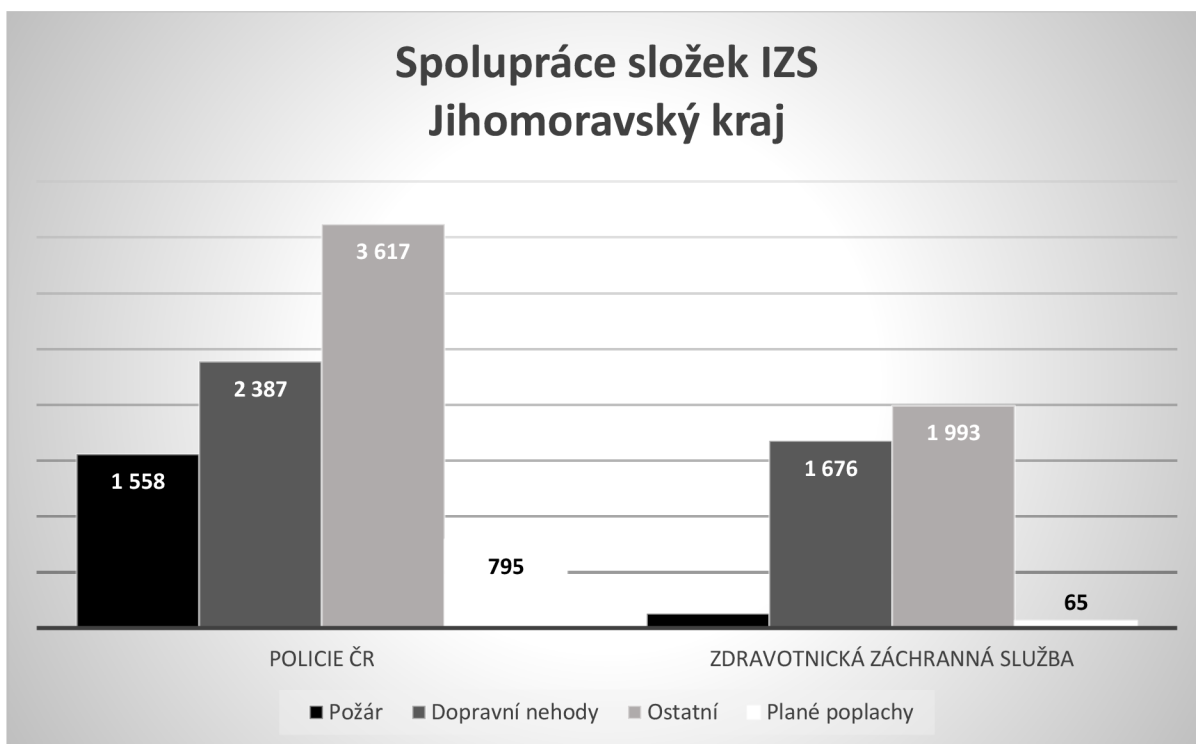
6.2 Středočeský kraj

Graf 3 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Středočeský kraj je dle rozlohy a podle počtu obyvatel největší kraj v České republice. Výšečový graf znázorňuje procentuálně počet výjezdů složek integrovaného záchranného systému v kraji. V roce 2020 bylo ve Středočeském kraji celkem 16 409 výjezdů složek integrovaného záchranného systému k mimořádným událostem. Z 16 409 výjezdů bylo 15 % k požárům, 19 % k dopravním nehodám, 60 % k ostatním mimořádným událostem (například radiační nehody, technické havárie, únik nebezpečných chemických látek) a pouze 6 % byly plané poplachy. V telefonním centru tísňového volání 112 bylo přijato v roce 2020, 270 000 hovorů. Většina těchto hovorů bylo směřováno na linku 112 zbylých 12,5 % patřilo pouze lince 150. Z přijatých hovorů bylo 41 484 mířeno pro základní složky integrovaného záchranného systému.

6.3 Jihomoravský kraj

Graf 4 Vlastní zpracování. Zdroj (Statistická ročenka HZS Jihomoravského kraje).

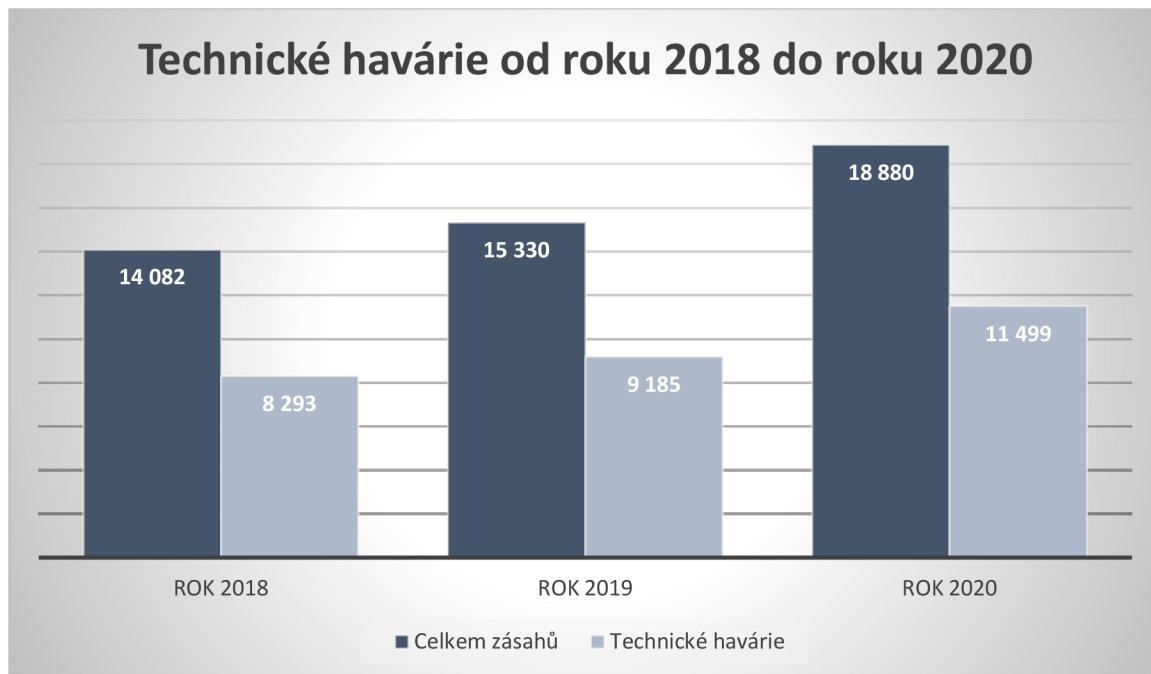
V Jihomoravském kraji v roce 2020 klesl počet dopravních nehod i počet požárů, ale naopak byl zaznamenán nárůst počtu technických zásahů. Tísňové centrum v roce 2020 přijalo ve městě Brno 224 951 hovorů. Ve srovnání s rokem 2019 byl zaregistrován v roce 2020 mírný nárůst. Většina těchto hovorů byly planého charakteru nebo zneužití tísňové linky.

V grafu jsou znázorněny složky integrovaného záchranného systému a jejich vzájemná spolupráce v roce 2020. Graf je zaměřen na požáry, dopravní nehody a ostatní mimořádné události. Spolupráce v Jihomoravském kraji Hasičského záchranného sboru České republiky s Policií České republiky je častější než spolupráce Hasičského záchranného sboru se Zdravotnickou záchrannou službou.

Při vzniku mimořádné události, operační středisko má za úkol vyslat k místu příslušné složky integrovaného záchranného systému. Všechny požární stanice hasičských záchranných sborů Jihomoravského kraje využívají technologii TTS. To znamená, že se v případě vzniku mimořádné události vyhláší poplach rozhlasem. Začínají se využívat také e-maily. Prostřednictvím e-mailu z mobilních telefonů nebo tabletů se předávají informace a lokace

ohledně mimořádné události. V dalších letech se tato forma přenosu informací bude dále rozšiřovat.

6.4 Moravskoslezský kraj

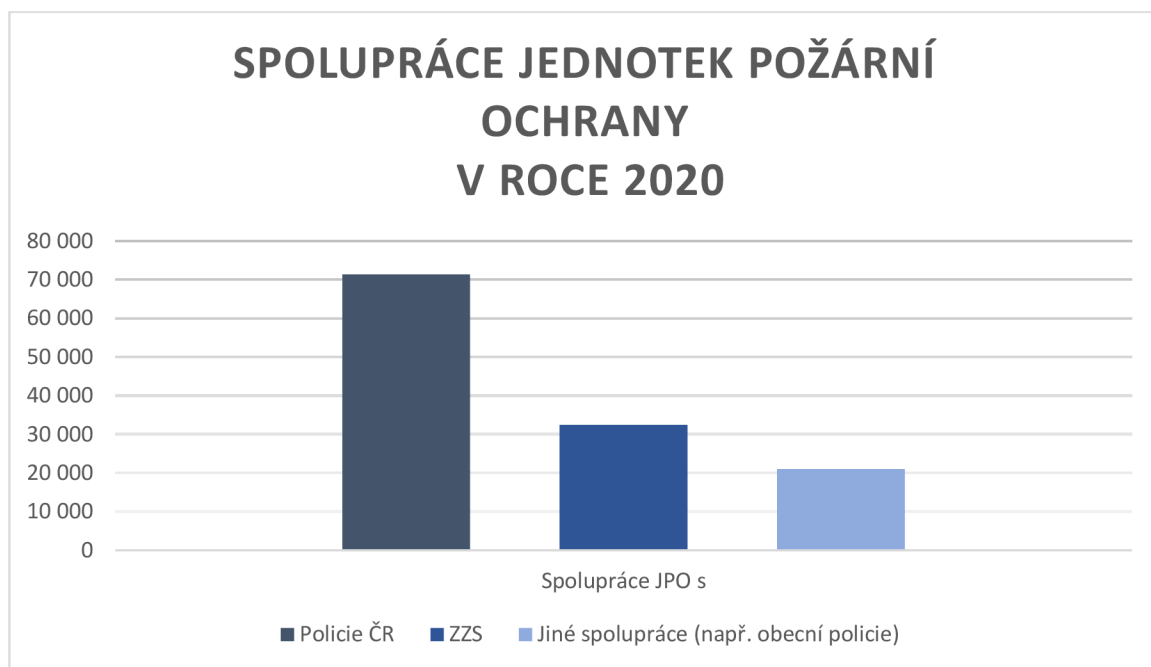
Graf 5 Vlastní zpracování. Zdroj (Statistická ročenka 2020, 2021).

V Moravskoslezském kraji byl v roce 2015 jako první v zemi spuštěn IBC. Díky centru dokážou sami složky integrovaného záchranného systému lokalizovat volající osobu z mobilu. Moravskoslezský kraj využívá komunikační kanály na operačním a informačním středisku hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Krajská operační a informační střediska přijímají prostřednictvím radiostanic, ze systému PEGAS a z nového navigačního systému Pointx. Dále využívá hlasovou komunikaci přes RDST (radiostanice) v rámci radioprovozu. Zahajuje se kódem „0“ pro žádost o spojení. Má základní telefonické volání na číslo 950 739 xxx. V Moravskoslezském kraji je také používáno telefonické volání na TIV 150 nebo TIV 112. Nevýhodou volání na TIV 112 je, že může přijmout hovor kdokoli z TCTV 112 v České republice.

V roce 2020 se hasiči z Moravskoslezského kraje řadili na první místo v počtu zásahů v České republice. Největším problémem v kraji jsou technické havárie. V rámci technických havárií v roce 2018 mírně klesl počet případů na 8 293. V roce 2019 se počet případů mírně zvýšil, a to na 9 185 výjezdů. V roce 2020 stoupl počet případů na 11 499. Od roku 2018 do roku

2020 stoupl počet technických havárií o 3 206 případů. Složky integrovaného záchranného systému v Moravskoslezském kraji nejčastěji vyjíždí k případům technické havárie.

7 Spolupráce jednotek požární ochrany v roce 2020

Graf 6 Vlastní zpracování. Zdroj (Postavení a úkoly HZS, 2021).

Do složek integrovaného záchranného systému mimo hasičský záchranný sbor, Policie České republiky a zdravotnické záchranné služby spadají také jednotky požární ochrany. Jednotky požární ochrany v roce 2020 spolu s Policií České republiky vyjízděly k 70 000 případům. Jednotky požární ochrany se zdravotní záchrannou službou zasahovaly společně v 30 000 událostech a s ostatními složkami (například hygienická stanice) spolupracovaly v 20 000 případech.

8 Koordinace složek integrovaného záchranného systému při dopravní nehodě

Typové činnosti jsou činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu. Obsahují postup složek integrovaného záchranného systému při mimořádných událostí. Tyto činnosti jsou obsaženy v dokumentech, které vydává generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky.

8.1 Komunikace a vedení činností při dopravní nehodě

Při události jako je dopravní nehoda je nutno provést záchranné a likvidační práce. A tedy vyslání ke spolupráci integrovaný záchranný systém. Mimo provádění záchranných a likvidačních prací je důležité prověřit celou událost. Volající, který byl svědkem takové situace, neprodleně zavolá na linku 112. Svědek je povinen sdělit informace o dané situaci (například kolik je zraněných, úniky chemických látek z automobilu). Technická centra pro tísňové volání 112 poskytne informace, jak postupovat, než přijedou složky integrovaného záchranného systému. Technická centra pro tísňové volání 112 dále předává informace o události operačnímu a informačnímu středisku složek integrovanému záchrannému systému. Operační a informační středisko hasičského záchranného sboru je povinen rozhodnout dle informací sdělených od technického centra pro tísňové volání 112, kolik jednotek vyjede, jaké techniky využije a vyhlásí poplach.

Jako první vyjíždí k události hasičský záchranný sbor. Operační a informační střediska Policie České republiky také dostává zprávu od TCTV 112 a okamžitě své jednotky informuje o situaci. Výjezdové skupiny Policie České republiky, které jsou v blízkosti dopravní nehody, vyjíždí k této události. Jestliže je dopravní nehoda většího rozsahu, musí přijet pomoc další výjezdové skupiny. Tyto výjezdové skupiny musí počkat na informace příslušníků Policie České republiky, jak mají postupovat při řešení události (Typová činnost složek při společném zásahu, 2009).

Od TCTV 112 dostává datovou zprávu i složky záchranné zdravotnické služby. Tyto složky také posílají svým výjezdovým skupinám informace o situaci. Operační a informační středisko záchranné zdravotnické služby mají takzvaný traumatologický plán, který musí aktivovat a informovat nejbližší dostupnou nemocnici o možnosti využití lůžek. Pokud jsou na místě dopravní nehody osoby v kritickém stavu, znamená to, že je to událost velkého

rozsahu. Může se tedy přivolat i letecká výjezdová skupina. Přivolat leteckou výjezdovou skupinu lze pouze po souhlasu velitele záchranné zdravotnické služby. Po souhlasu velitele záchranné zdravotnické služby operační středisko má právo vyslat leteckou výjezdovou skupinu na místo nehody pro těžce zraněné lidi.

Velitel zásahu musí informovat krajské operační a informační středisko o počtu zraněných a o jaký stupeň poplachu se jedná. Po sdělení informací krajské operační a informační středisko vyhlásí stupeň poplachu. Hejtman kraje a starosta obce musí být informováni o poplachu od KOPIS. Krajské operační a informační středisko dává vědět Ředitelství silnic a dálnic o dopravní nehodě a uzavře se daná část dálnice. Při dopravní nehodě se provádí záchranné a likvidační práce. Dále krizový štáb ukončuje celý zásah a krajské operační a informační středisko ukončuje poplach.

Pokud byla situace vyhlášena jako třetí stupeň poplachu, KOPIS informuje o vyhlášení třetího stupně, hejtmana kraje. Hejtman informuje vedoucí složek integrovaného záchranného systému a další členy krizového štábu kraje.

Krizový štáb má za úkol informovat příbuzné o situaci. Zřizuje asistenční pomoc a komunikuje s krajským operačním a informačním střediskem. Velitel zásahu je člen složek hasičského záchranného sboru. Velitel zásahu musí dbát na bezpečnost a ochranu zdraví všech na místě nehody.

Záchranáři mají povinnost vyhledat osoby a postarat se o zraněné na místě nehody. Jsou také povinni zaznamenat a označit místa, kde se zraněné osoby nacházely. Záchranáři se musí postarat i o osoby, které jsou schopni pohybu, ale je nezbytná pomoc při vyproštění z dopravního prostředku. Za poskytnutí zdravotnické služby zodpovídá vedoucí zdravotnické záchranné služby.

Jestliže jsou na místě nehody i osoby bez známek života, identifikujeme tyto osoby. Se souhlasem Policie České republiky, jsou vyneseny a prohlédnuty lékaři. Je nezbytné nabídnout a obstarat psychosociální podporu a ochranu příbuzných zemřelých.

Po ukončení zásahu na místě nehody se provádí závěrečné vyšetřování. Při dopravní nehodě není vždy jasné, jak se událost stala. Z tohoto důvodu je velmi důležité, aby se likvidační a záchranné práce prováděli opatrně. Pro následné závěrečné vyšetřování. Vyšetřování už neprovádí složky integrovaného záchranného systému, ale orgány činnými v trestním řízení. Celá událost musí být dokumentována (například fotograficky).

8.1.1 Shrnutí záchranných a likvidačních prací

Záchranné práce

Příslušníci hasičského záchranného sboru jsou u dopravní nehody jako první. Velitelem je příslušník hasičského záchranného sboru. Obstarává důležité úkoly, jako je například dočasné zastavení dopravy pro snadný přístup na místo situace. Provede se protipožární opatření, aby se zamezila případná další nehoda, jako například požární nehoda. Velitel musí rozdělit záchranný a vyhledávací sektor a určí se velitel. Musí se zjistit informace o události jako je například počet postižených. Dále se musí zabránit úniku hořlavých látek. Určí se postup záchranných a likvidačních prací. Pro odstranění této nehody, musí být obstarány dostatečné síly a prostředky. (Typová činnost složek při společném zásahu, 2009)

Po zjištění informací o události se vyhlásí příslušný stupeň poplachu. Pokud je velké množství poškozených, krajské operační a informační středisko vyhlásí třetí stupeň poplachu a musí se zřídit krizový štáb. Na pokyn štábu se zahajují záchranné práce. Záchranné práce začínají vyprošťovacími prostředky. Příslušníci hasičského záchranného sboru žádají osoby, které jsou schopny pohybu, aby opustily dopravní prostředek. Všechny tyto osoby musí být přesunuty na dané stanoviště. V poslední řadě se vyprošťují osoby, kterým už nelze pomoci. Tyto osoby jsou přesunuty na stanoviště a identifikovány.

Příslušníci Policie České republiky přijíždí po hasičském záchranném sboru. Policie České republiky musí být obeznámeni, kdo je velitelem zásahu. Jeden z příslušníků Policie České republiky je povolán do štábu velitele zásahu. Tito příslušníci, kteří jsou povoláni, musí plnit úkoly například zajistit místo nehody, zajišťují regulaci silnice kolem události, někteří příslušníci provádí dokumentaci události, zajišťují identifikaci osob, poskytují pomoc pro ochranu a pořádek v místě události a jiné nezbytné věci k úspěšnému ukončení zásahu. Po ukončení zásahu, mají povinnost zbylí majetek mrtvých osob, předat blízkým osobám. Po celý čas zásahu mají povinnost podávat informace operačnímu středisku.

Jako poslední jsou příslušníci složek záchranné zdravotnické služby. Musí se neprodleně ohlásit veliteli zásahu hasičské záchranné služby. Jako u příslušníků policie, povolá jednoho z příslušníků zdravotnické záchranné služby do štábu velitele zásahu. Zdravotnická záchranná služba spolu s Policií České republiky připravují jednotlivá stanoviště. Vedoucí zdravotnické záchranné služby rozdělí své pracovníky do sektorů. Jakmile příslušníci hasičského záchranného sboru přivezou zraněné osoby do sektorů, příslušníci zdravotnické záchranné služby rozdělují osobám karty a čekají na přesun těchto osob do nemocnic. Osoby v kritickém

stavu, mohou být převezeny leteckým prostředkem. Zdravotnická záchranná služba musí obstarat dostatečný počet záchranných vozidel a počet dostupných lůžek v nemocnici.

Policie České republiky spolu se zdravotnickou záchrannou službou musí zavolat soudního lékaře. Soudní lékař komunikuje s Policií České republiky a identifikuje jednotlivé zemřelé osoby. Po prohlášení osob za mrtvé soudním lékařem, pokračuje transport do pohřební služby. Tento transport musí být schválený soudním lékařem, Policií České republiky a velitelem zásahu.

Likvidační práce

Po transportu všech postižených osob do bezpečí se můžou ukončit záchranné práce. Tím začínají likvidační práce. Ohlašuje štáb velitele zásahu. Krajské operační a informační středisko informuje odtahové služby k odstranění vraku na požádání štábu velitele zásahu. Uklízí se i pracoviště zdravotnické záchranné služby a jednotlivé sektory. Složky hasičského záchranného sboru odklízejí zbylé věci po nehodě. Po ukončení záchranných a likvidačních prací se ukončuje celkový zásah složek integrovaného záchranného systému. Dále pokračují orgány činné v trestním řízení v úkolech, které nejsou v působnosti složek integrovaného záchranného systému (Typová činnost složek při společném zásahu, 2009).

8.2 Koordinace a vedení činností při požáru

Při této události je nutno provést záchranné a likvidační práce. Pro situaci jako je požár, je nutná pomoc složek integrovaného záchranného systému. Po zavolání na linku 112 musí svědek události sdělit například v jakém rozsahu je požár, počet zraněných.

Telefonické centrum pro tísňové volání tedy linka 112 musí informovat složky integrovaného záchranného systému. V tomto případě prvně hasičský záchranný sbor. Jedná se o požár velkého rozsahu a vyžaduje všechny složky integrovaného záchranného systému.

Linka tísňového volání 112 předá informaci o požáru operačnímu a informačnímu středisku, který informuje složky integrovaného záchranného systému o mimořádné události. Technické centru pro tísňové volání oboznámí střediska o všech potřebných informacích ohledně požáru. Musí se rozhodnout, kolik výjezdových jednotek vyjede na místo události a jaké postupy využije.

Po vyhlášení poplachu vyjíždí jako první hasičský záchranný sbor České republiky. Operační a informační středisko předává také informace Policii České republiky. Vedoucí zásahu se stává člen hasičského záchranného sboru. Výjezdové jednotky vyjíždějí k požáru. Technické centrum následně informuje o požáru i Záchranou zdravotnickou službu České republiky. Záchraná služba informuje nejbližší nemocnici o možnosti využití lůžek pro zraněné lidi. Když jsou informovány všechny složky integrovaného záchranného systému, informuje se od velitele zásahu i krajské operační a informační středisko.

Pokud se využívá větší počet prostředků a sil na zvládnutí požáru, je velitel zásahu povinen zřídit štáb velitele zásahu. Mají pověřené pravomoci od velitele zásahu a musí tyto činnosti vykonávat. Štáb organizuje činnost podle příkazu velitele zásahu na místě události. Člen štábu zabezpečuje koordinaci složek integrovaného záchranného systému v místě události. Člen štábu organizuje i zabezpečení jednotek. Štáb analyzuje situaci na místě zásahu. Hasiči jsou povinni informovat o celkovém zvládnutí požáru velitele zásahu. Krajské operační středisko vyhlásí poplach, tímto způsobem se informují i další lidé o vzniku mimořádné události. Velitel zásahu má na starosti i bezpečnost zraněných lidí.

Pro zjištění, jak vznikla mimořádná událost, pokud není žádný svědek, se musí na místě události provádět záchranné a likvidační práce velmi opatrně. Pokud by neprováděli hasiči postupy pro zvládnutí požáru správně, mohlo by to mít vážný dopad na pozdější vyšetřování.

Vyšetřování neprovádí složky integrovaného záchranného systému, ale orgán činné v trestním řízení. Vše na místě zásahu musí být zdokumentováno.

Záchranné práce

Hasičský záchranný sbor přijíždí na místo události jako první. Subjekt hasičského záchranného sboru se stává velitelem zásahu. Má na starosti celý chod v průběhu zásahu na místě události. Velitel určí postup pro záchranné a likvidační práce. Jaké postupy a prostředky budou použity. Po zvládnutí požáru se zahajují záchranné práce. Záchranné práce začínají vyprošťovacími prostředky. Hasiči přesouvají osoby zraněné na dané stanoviště. V případě smrti při požáru, se vyprošťují i tyhle osoby, ale jako poslední. Záchranná zdravotnická služba má také jednoho člena ve štábu velitele zásahu. Pokud je více zraněných osob, může záchranná zdravotnická služba zažádat operační a informační středisko o posílení výjezdových skupin. Záchranná zdravotnická služba se musí postarat o zajištění jednotlivých stanovišť pro zraněné lidi. Jakmile hasičský záchranný sbor přiveze na stanoviště zraněné osoby, zdravotnická záchranná služba si rozdělí zraněné lidi do stanovišť podle závažnosti. Podle kritického stavu jednotlivých zraněných lidí zdravotnická záchranná služba rozhodne, v jakém pořadí budou přesunuty do nemocnice. Záchranná zdravotnická služba musí obstarat záchranná vozidla. Policie České republiky zařizuje jako poslední odvoz zemřelých lidí.

Likvidační práce

Po záchranných akcích, se provádí likvidační práce. Likvidační práce ohlašuje štáb velitele zásahu. Odstraňují se zborcené konstrukce a střechy budovy. Pokud si jsou hasiči jisti, že se v troskách už nikdo nenachází, pokračují v dalších likvidačních pracích. Na pomoc při likvidačních pracích mohou být povoláni i Záchranné útvary hasičského záchranného sboru České republiky. Další likvidační práce vedou k rozebírání konstrukce, dohašování menších požárů a pátrá se po případných obětech. Probíhá také šetření Policie České republiky příčiny vzniku požáru. Celé záchranné a likvidační práce zahajuje, vede a ukončuje velitel zásahu.

Závěr

Tato bakalářská práce se zaměřila na bezpečnostní systémy a jeho subjekty. Pokusila se zaměřit na zachycení jednotlivých subjektů bezpečnosti a jejich funkci v České republice.

Cílem je přiblížit bezpečnost v České republice, postavení jednotlivých subjektů bezpečnosti, tak i přiblížit integritu složek integrovaného záchranného systému, které mají velmi důležitou roli při ochraně bezpečnosti v našem státě. K dosažení tohoto cíle je zvolen typ statistického zpracování dat a vzatých informací z reálných zásahů složek integrovaného záchranného systému a jejich spolupráce při mimořádných událostí.

V první části práce je proveden popis a analýza činnosti složek integrovaného záchranného systému v jednotlivých krajích v České republice v souladu s Ústavou České republiky a dalšími věcně příslušnými zákony a předpisy a posouzení vybraných mimořádných událostí v těchto krajích. Hodnocení výsledků a komparace čtyř nejpodobnějších krajů. Vyhodnocení počtu planých poplachů a výjezdů složek integrovaného záchranného systému. Poznatky, které vyplynuly ze čtyřech nejpodobnějších krajů v rámci počtu obyvatel je v práci znázorněno, jak si kraje celkově vedli. Kraj Hlavního města Prahy je provedena komparace roku 2019 a roku 2020 v rámci planých hovorů a následné vyhodnocení. Ve Středočeském kraji je vytvořen podle statistických dat graf, který se zaměřuje na oblast v rámci výjezdů složek integrovaného záchranného systému. V Jihomoravském kraji je proveden průzkum spolupráce složek integrovaného záchranného systému a v kraji Moravskoslezském je proveden rozbor dané mimořádné události a dále komparace celkových zásahů a technických havárií od roku 2018 do roku 2020. Tím je v práci přiblíženo, jak důležitá je spolupráce složek integrovaného záchranného systému. Poznatky z těchto výsledků jsou následně znázorněny dvě mimořádné události, a to dopravní nehoda a požár, které vyobrazují vzájemnou komunikaci složek integrovaného záchranného systému a koordinaci těchto složek při zásahu a při záchranných a likvidačních pracích.

Ze zpracovaných statistických dat vyplývá, kolik bylo výjezdů v roce 2020 v jednotlivých krajích v České republice a následný rozbor čtyř vybraných krajů. Výsledný rozbor komunikace a koordinace složek integrovaného záchranného systému při zásahu na vybrané mimořádné události jako je dopravní nehoda a požár.

Ke zlepšení integrity složek integrovaného záchranného systému po statistické analýze a informací při rozbořech mimořádných událostí a kooperace složek integrovaného záchranného systému u nich. Došla práce k tomu, že u těchto dvou mimořádných událostí jako

je dopravní nehoda a požár, je vzájemná komunikace složek integrovaného záchranného systému srozumitelná a připravená. Jednou z možností pro zlepšení integrity složek integrovaného záchranného systému je v rozšíření nových typových činností. V rámci rozšíření typových činností by mohlo vést k lepší připravenosti složek integrovaného záchranného systému na novou mimořádnou událost a tím i k integritě těchto složek.

9 Seznam použité literatury

Bezpečnostní hrozby současnosti, 2016. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-462-5.

Bezpečnostní politika státu, 2021. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2021(1), 1 [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-politika-statu.aspx>

Bezpečnostní prostředí České republiky, 2021. In: Ministerstvo obrany a Armáda České republiky [online]. Praha: Copyright [cit. 2021-07-30]. Dostupné z: https://www.mocr.army.cz/mo/obrana_a_strategie/1-2003cz/frank.pdf

Bezpečnostní rada státu, 2021. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2021(1), 1 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-statu-234869.aspx>

Bezpečnostní strategie České republiky, 2009-2021. In: Vláda [online]. Praha: Vláda [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenovevlady/historie-minulych-vlad/bezpecnostni-strategie-ceske-republiky-2157/>

DROZDEK, Marek a Katarína JELŠOVSKÁ, 2013. Informační podpora krizového řízení [online]. Opava [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/file/cul/9e82bfba-d9d4-41f4-84c4-6a156c0fd371>. Informační podpora pro krizové řízení. Slezská univerzita v Opavě.

Hmotné rezervy, 2019. In: Správa státních hmotných rezerv [online]. Praha: kybernaut [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>

Integrovaný záchranný systém a požární ochrana, 2010. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-59-4.

Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti, 2021. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2021(1), 1 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/kdo-je-kdo-organy-odpovedne-v-cr-za-vnitri-bezpecnosti.aspx>

Krizová komunikace, 2021. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: MV-GŘ HZS ČR [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: [file:///C:/Users/42060/Downloads/04_Krizov%C3%A1_komunikace_\[Re%C5%BEim_kompatibility\].pdf](file:///C:/Users/42060/Downloads/04_Krizov%C3%A1_komunikace_[Re%C5%BEim_kompatibility].pdf)

Ministerstva, 2009-2021. In: Vláda [online]. Praha: Vláda [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/ministerstva/>

NAVRÁTIL, Josef, 2018. Bezpečnostní systém ČR. Praha. Studijní opora. Ambis, a.s.

O ČNB, 2021. In: Česká národní banka [online]. Praha: ČNB [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

O nás, 2021. In: Česká republika Nejvyšší kontrolní úřad [online]. Praha: NKÚ [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/o-nas/>

O Policii ČR, 2021. In: Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021. Metodický portál RVP.CZ [online]. 2021(1), 1 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/22641/OCMU-PRO-STREDNI-SKOLY---BEZPECNOSTNI-SYSTEM-V-CR.html/>

PORADA, Viktor, 2019. Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie. 2019. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-807-3807-580.

Postavení a úkoly HZS, 2021. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: HZS ČR [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

Pracovní výbory, 2009-2021. In: Vláda [online]. Praha: Úřad vlády [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/uvodni-stranka---pracovni-vybory-18342/>

Radiokomunikační síť integrovaného záchranného systému, 2021. In: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/radiokomunikacni-sit-integrovaneho-zachranneho-systemu-pegas.aspx>

ROSTEK, Petr a Vilém ADAMEC, 2012. Kritická infrastruktura na úrovni územních systémů. In: The science for population protection [online]. s. 12 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/13/101.pdf>

Řád rádiových komunikací Hasičského záchranného sboru České republiky a při součinnosti integrovaném záchranném systému, 2021. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: GŘ-HZS ČR [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: file:///C:/Users/42060/Downloads/%C5%98%C3%A1d_r%C3%A1diov%C3%BDch_komunikac%C3%AD.pdf

ŘÍHA, Josef, 2009. Typologické znaky kritické infrastruktury. In: The science for population protection [online]. Lázně Bohdaneč: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/6/43.pdf>

SMITH, Keith, 2002. Environmental Hazards: Assessing Risk And Reducing Disaster. 3. Londýn: Routledge. ISBN 0-415-22463-2.

Statistická ročenka 2020, 2021. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

Statistická ročenka HZS Jihomoravského kraje [online]. In: . [cit. 2021-04-25].

System zdravotnické záchranné služby v ČR, 2002. In: Záchranná služba.cz [online]. Praha [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>

Typová činnost složek při společném zásahu, 2009. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: GŘ-HZS ČR [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: file:///C:/Users/42060/Downloads/ST%C4%8C_08_-_DN_-_%C3%BApln%C3%A1.pdf

UCHYTILOVÁ, Veronika, 2010. Bezpečnostní systém ČR. Pardubice. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice.

Ústavní zákon č. 1/1993Sb., Ústava České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Praha: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-07-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

Úvod SÚJB, 2021. In: Státní úřad pro jadernou bezpečnost [online]. Praha: SÚJB [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.sujb.cz/o-sujb/uvod>

Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-240>

Zákon č. 133/1985 SB., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-127>

Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-148>

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

Zákon č. 240/2000 Sb., zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: Zákony pro lidi [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

Zákon č. 320/2015 Sb., Zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>

Zákon č. 551/1991 Sb., Zákon České národní rady a obecní policie, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Praha: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-6>

Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, 2010-2021. In: *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, s.r.o. [cit. 2021-05-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-97>

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek 1 Struktura bezpečnostního systému ČR (OČMU pro střední školy - bezpečnostní systém ČR, 2021)

Tabulka 1 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Graf 1 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Graf 2 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Graf 3 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Graf 4 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka HZS Jihomoravského kraje)

Graf 5 vlastní zpracování podle (Statistická ročenka 2020, 2021)

Graf 6 vlastní zpracování podle (Postavení a úkoly HZS, 2021)

Seznam zkratek

EU	Evropská unie
NATO	Severoatlantická aliance
OSN	Organizace spojených národů
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
BRS	Bezpečnostní rada států
HZS	Hasičský záchranný sbor
PS	Poslanecká sněmovna
BIS	Bezpečnostní informační služba
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
OPIS IZS	Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému
TCTV	Technická centra pro tísňové volání
GPS	Globální polohový systém
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnitra
MF	Ministerstvo financí
MD	Ministerstvo dopravy
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZe	Ministerstvo zemědělství
MPSV	Ministerstvo práce a sociální péče
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MSpr	Ministerstvo spravedlnosti
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MZ	Ministerstvo zdravotnictví

MK	Ministerstvo kultury
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ČNB	Česká národní banka
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
IZS	Integrovaný záchranný systém
IBC	Integrovaný bezpečnostní centra
RDST	Radiostanice
RDS	Rádio data systém
TIV	Telefonické volání
RDST	Radiostanice
KOPIS	Krajský operační a informační středisko
OPIS	Operační a informační středisko
TCTV	Telefonní centra pro tísňové volání